

Szerkesztőség  
Arad, Acseu-palota,  
Kiadóhivatal:  
Sútv. Regele Ferdinand 22,  
(József főherceg-ut.)  
(Aradi Nyomda Vállalat.)  
Sürgönyeim: Kozlony, Arad,  
Telefonszám  
Szerkesztőség és kiadóhivatal  
151.  
Egyes szám ára 2 lei, vasárnap  
8 lei. Buorrostiban 50 banival  
több.

# ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELOFIZETES

MELYBEN ÉS VIDEKEN:  
Egy évre ... .. 480 Lei.  
Fél évre ... .. 240 Lei.  
Negyed évre ... .. 120 Lei.  
Havonta ... .. 40 Lei.  
Hirdetések díjazás szerinti  
Megjelenik naponta reggel.

Feloldó szerkesztő

Károly József

## A házbért

november elsején csak akkor szabad kifizetni, ha a háztulajdonos hivatalos nyugtával igazolja azt, hogy befizette az adóját. Így szól valami rendelet. Ha a lakó mégis a háztulajdonosnak adná át a házbért, akkor a lakón hajtja be az adóhivatal a háztulajdonos adótarozását. Szemre hatásos és erőlyes eszköznek látszik ez az újfajta adóbehajtás, de hátra van annak végrehajtása, és bizony bizony dalmakra van kitérés ebből az egy szerinek és hatásosnak látszó rendeletről. Lássuk csak!

A lakón hajtják be a háztulajdonos adótarozását. Hát a lakó „jobb pénz” mint a háztulajdonos? Mért nem hajtják be közvetlenül a háztulajdonoson, az adótarozását? Most a lakónak kell törődni más adójával is, pedig a maga adó káoszában is alig ismeri ki magát. A háztulajdonos mutatja majd elsején a hivatalos irást, amin rajta van az igazolt adófizetés. De hány lakó mondja majd elsején:

— Bizony én nem ismerem ki magam ebben a hivatalos pénzügyi írásban, — ami biztos, — megyek a pénzügyvizsgálatóhoz, leteszem ott a házbért.

Elsején aztán, mintha ingyen kenyeret osztogatnának, megkezdődik a sorbaállítás az adóhivatal pénztára előtt. Megindul majd a tömeges házbérfizetés az adóhivatalban, olyanok is lesznek talán nagy számmal, akik adót akarnak fizetni, hetvenezer ember 4! majd sorfalat, — mikor lesznek készen? Akinek pedig mincse pénze éppen házbérre, kitől kérhet haladékok? A háztulajdonostól, vagy az adóhivataltól? Aztán milyen bélyeg kell a kérvényre, ha az adóhivataltól kérjük? Ha pedig a háztulajdonos adhat haladékokat, mi lesz akkor, ha a háztulajdonos a lakójának haladékokat ad a házbérfizetésre?

És aztán. Mikor már mindenké, tegyük fel, szépen lefizette házbéret az adóhivatalban, hogy történik majd a leszámolás a háztulajdonosokkal? Van elegendő és a lakásügyekben járatos tisztviselő, aki a hat-nyolcezer háztulajdonossal elszámolni tudna? Ki ismeri ki magát a bonyolult lakbérleti ügyek

ben? Hiszen azt a közmondást, hogy ahány ház annyi szokás, éppen a házbérekéről találták ki. Van aki negyedévre fizeti lakását, van aki félévre, de vannak olyanok is, akik két esztendőre előre lefizették már. Aztán meg, aki csak egy hónapra fizet. Butorral van a házbér, vagy butor nélkül, mennyi a butorbér, mennyi a takarítás és mennyi a házbér, mennyi az előleg, mennyi a hátralék a különböző egyéb szolgáltatások és a sok mindenféle különleges megállapodás, ami ezerféle fordulat elő különféle variációban! Ezeket mind ki

birálja felül, ki lesz bíró mindabban a reugeteg bonyodalomban, amit a rendelet végrehajtása majd felidéz?

Tessék csak szépen behajtani a háztulajdonoson, ha tartozik, ott van rá fedezet, a háza. De ez a rendelet fölfordítja a világot. Belekever embereket olyan dolgokba, amikhez tulajdonképpen semmi köziük, és minél inkább gondolkozunk rajta, annál jobban kiváltaná csodálkozásunkat az a bürokrata-zsemit, aki sikerrel megoldja majd ezt a szövevényes adóbehajtási bonyodalmat.

## Németország a világ közvéleményéhez fordul.

(Kiváltványban vázolja a birodalom szomorú sorsát. — Kiélesedett a bajor-szász helyzet. — Passzív ellenállás helyett aktív ellenállás. — Mi történik a Ruhr-vidéken?)

(A Közlöny távirattal tudósítása. Ma már nem frázis, hogy a német birodalom az összeomlás előtt áll. Stresemann képtelen urrá lenni az eseményeken és a szövetséges államok nem respektálják Berlint. A német egység megingott és úgy a kommunista Szászország, mint a monarchista Bajorország késhegyig menő harcot hirdet Stresemann ellen. A német kormány kiáltványát fordít az európai közvéleményhez és Franciaországot teszi felelőssé a birodalom összeomlásáért. A legújabb németországi eseményekről alábbi eredeti távirataink tudósítanak:

Ujabb német jegyzéket várnak Párisban.

Berlinből jelentik: A Voschisse Zeitung Párisból szerzett információk alapján azt írja, hogy Németország a jóvátételi bizottsághoz intézendő jegyzékét, amelyet Hösch párisi német ügyvivő a Poincaré-tól tett látogatása alkalmával kitérésbe helyezett a jövő hét elejére várják. Párisban az a meggyőződés, hogy az újabb jegyzék a moratorium kérdését fogja tartalmazni, de a jóvátételi bizottság a német jegyzéket aligha fogja tárgyalni mielőtt Németország a kötelező dologi szolgáltatásokat megkezdne.

Düsseldorfból jelentik: A németországi nagyiparosok ma megkezdik a beható tárgyalást a francia kormány delegátusaival a szén és kőszállítások ügyében.

Newyorkból jelentik: Cuno német birodalmi exkancellár Stresemann elődje aki hosszabb időt az amerikai Egyesült Államokban töltött tegnap hajóra szállt és visszatért Németországba.

A kormány kiáltványa a világ közvéleményéhez.

Berlinből jelentik: A tegnapi nap döntő fontosságú eseménye, hogy a német birodalmi kormány részletesen foglalkozott úgy a bajorországi, mint a szászországi helyzettel. A minisztertanács határozatából Stresemann kancellár szombaton manifesztumot intéz a német néphez, amelyben tisztázza az állami kapcsolatot Bajorországgal és Szászországgal. A manifesztum címe „Mindenkinek” és tulajdonképpen nemcsak Németországhoz, hanem az egész művelt világ közvéleményéhez fordul. Előfogja adni a Ruhr-vidéken bekövetkezett fejleményeket. A megszállt Ruhr-vidéken nagy eseményekre készülődnek. A mai nappal a birodalmi kormány beszüntet minden fizetést nem csupán a Ruhr-segélyt, mert képtelen a pénzügyi helyzet végső felhorítása nélkül billiókat küldeni, másrészt a fizetés beszüntetésével bizonyítani akarja az egész világ előtt, hogy a passzív ellenállással teljesen felhagyott. A Ruhr-vidéken mostantól fogva az a helyzet, hogy sem munka, sem munkanélküli segély nincs többé, már pedig Poincaré legutóbbi viszályosítása óta a termelés megindítására minden remény szűfioszlott.

A manifesztumra Stresemann a beláthatatlanul végzetes következményekért Franciaországot teszi felelőssé, bejelenti, hogy ilyen viszonyok között a világ ne csodálkozzék, ha Németország és Franciaország között minden diplomáciai összeköttetés megszakad.

A szász-bajor konfliktus.

Münchenből táviratozzák: Nagy a feliáborodás a szélső jobboldali körökben Gessler birodalmi hadügyminiszter rendelete miatt, a mellyel a bajor tábornoki megbízottat Lossow generálist visszahívja, mert az Kahrrel egyetértőleg, vonakodik végrehajtani a statáriális rendelkezéseket Bajorországban. Szélső jobboldali körökben azt hangoztatják, hogy a birodalmi kormány fenyegetésére nem fenyegetéssel kell válaszolni, hanem a passzív ellenállásról át kell térni az aktív ellenállásra. A bajor nacionalisták hevesen követelik Gessler hadügyminiszter lemondását.

Rómából táviratozzák: Az olaszországi lapok aggódnak a bajor-szász válság miatt, mert az szerintük a német birodalom felbomlásának egy előjele. Kahr a bajor diktátor ugyan kijelentette, hogy Bajorország nem akar elszakadni, sőt együtt megmaradhat Szászországgal is egy birodalom keretében, de a két ország egymással szemben ellenséges érzülettel viseltetik.

Berlinből jelentik: A bajor kormány jegyzéket intézett a központi birodalmi kormányhoz, amelyben Bajorország úmepélyesen kijelenti, hogy Lossow tábornok katonai főmegbízott visszahívása miatt ezentul minden érintkezést megszakít Gessler honvédelmi miniszterrel és Secht tábornok a Reichsver főparancsnok. Meg kell jegyeznünk, hogy Lossow visszahívása azért történt, mert nyíltan Kahr bajor főmegbízott kezére vagyis a bajor monarchisták érdekében dolgozott. Egyébképpen úgy Bajorországban Lossow dezavválása, mint Szászországban Müller intézkedéseinek szankcionálása miatt egységes front jelentkező Gessler honvédelmi miniszterrel szemben. Úgy a jobb, mint a baloldali radikálisok egyaránt a megbuktatására törekcsenek.

## A magyar kölcsön feltételei.

(Mi az antant-bizottság dolga. — Decemberben állapítják meg a kölcsön nagyságát.)

**Budapestről** jelentik: A reparációs bizottság párthatározatára vonatkozólag, amely a magyar kölcsön ügyében kedvezőleg döntött, a *Közöny* tudósítója ma jót informált helyről a következő felvilágításokat kapta:

A jóvátételi bizottság határozata az első jelentős lépés a magyar kölcsön megvalósítása felé. Az eljárás most körülbelül hasonló lesz ahhoz, a melyet az osztrák kölcsönnél követtek. A Népszövetség, amely a jóvátételi bizottság felszólítása alapján dolgozta ki a kölcsön tervezetét, most saját pénzügyi bizottságának kérdéseket fog előterjeszteni, a melyek részleteikben a következő momentumokra vonatkoznak:

### A kérdőpontok.

1. Milyen rendelkezésekre lesz szükség a magyar költségvetésnek kiegyensúlyozásához és mennyi idő fog elhúzni ehhez? — 2. Mekkora lesz a hiány aranykoronákban kifejezve abban az időtartamban, amely a költségvetés kiegyensúlyozásához szükséges? — 3. Magánhitelzőknek milyen biztosítékokat nyújthat Magyarország? És mekkora az értéke ezeknek a zálogoknak? — 4. Milyen rendelkezésekre van szükség a Jegybank szanalása érdekében? — 5. Milyen rendelkezések szükségesek a kölcsön felhasználásának biztosításához? — 6. Milyen feltételek szolgáljanak a kontrol alapul? — 7. Milyen más gazdasági rendelkezésekre lesz szükség Magyarországon szanalásánál?

Az osztrák kölcsön alkalmával ezekre a kérdésekre egy pénzügyi bizottság részletes memoárral válaszolt. Hasonló eljárást fognak választani, valószínűleg a magyar kölcsön ügyében is. Egyetlen kü-

lönbség lesz az, hogy a jóvátételi bizottság tegnapi határozata értelmében a kontrol feladata nem egyetlen egy személyre van rábízva, hanem egy bizottságra.

Valószínű, hogy a legközelebbi napokban Budapestre érkezik a bizottság, amelynek feladata lesz a fentemlített memoár kidolgozása, és ezt azután decemberben a népszövetségi tanácsnak terjesztik fel és az a jóvátételi bizottsággal egyetemben meghozza a döntést: a kölcsön mértékéről a biztosítékokról és a kontrolról. Egyidejűleg a jóvátételi bizottság meghozza határozatát a generális zálogjogok felfüggesztéséről, amelyek a békeszerződés alapján az egész magyar államvagyonra terhelik. Ezzel megnyílik az út a magántőke részére a kölcsön perfektálásához. Minden valószínűség szerint mindenekelőtt egy kisebb kölcsönt fognak folyósítani, amely a pénzügyi, technikai munkálatok befejezése után végleges kölcsönnel lesz kiegészítve. Ezen diszpozíciók szerint feltételezhető hogy 1924 kezdetével a magyar pénzügynek szanalását meg lehet a gyakorlatban indítani.

### Francia vélemény.

**Párisból** táviratozzák: A *Republique Française* című lap a jóvátételi bizottságnak a magyar kölcsön ügyében hozott határozatával foglalkozik hosszasan. Megállapítja, hogy *Bethlen* magyar miniszterelnök okos politikája bizalmat gerjesztett Magyarországon szomszédaiban és most közeledik ahhoz a ponthoz, amellyel ez a politika megtermi a gyümölcsét. A kisanant felfigyelt Magyarország gazdasági helyzetére és felismer-

te, hogy az egyensúly fenntartásának érdekében ezt az országot meg kell állítani azon a gazdasági lejtőn, amelyre ömhibáján kívül jutott. Magyarország nemzetközi helyzete nagy mértékben javult, a mi *Bethlen* magyar kormánya lojális és okos magatartásának tudható be. A lap szerint a jóvátételi bizottság döntése egy lépés Közép-Európa pacifizálásának érdekében.

**Londonból** jelentik: Az *Evening Standard* a magyar kölcsön ügygel foglalkozva azt írja, hogy a jóvátételi bizottság döntése nem csak Magyarországra, hanem egész közép-Európára előnyös. Noha Magyarország gazdaságilag nem is süllyedt Ausztria nivåjára közgazdasági helyzete mégis rossz és egészségtelen. Politikai, kereskedelmi, emberiességi okok kívánják Magyarországot talpraállítani.

### Bestiális gyilkos.

(Vizsgálat a kiszetől bűnügyben.)

(Saját tudósítónktól.) Kiszető közszolgában, mint megirtuk, meggyilkolta találták Zsiván Paula 12 éves leánykát. A temesvári törvénytörvényes részéről Hermann János dr. főügyész-helyettes, Farchescu József dr. vizsgálóbíró, dr. Urbancz és dr. Wachmann törvénytörvényes orvosok mentek ki a helyszínre a vizsgálat és a boncolás megkezdése végett. A kiszetől bizottság megállapította, hogy a kis leányt bestiális módon gyilkolták meg. A gyilkos először megfojtotta, azután éles konyhakéssel elvágta a nyakát áldozatának, közben oly erővel térdelt a mellére, hogy hat bordáját és a vállpercét betörte, ugyanarra, hogy a tüdőt és a szívet is megroncsolta. Megállanították. Hogy rablógyilkosság történt, mert a kisleány kilenc aranypénzből álló nyakékát magával vitte a gyilkos. A csendőrség már nyomon van

és csak rövid idő kérdése, hogy elfogja a bestiális gyilkost.

### Ertékpapír és bankjegycsempészés.

(Repülőgép a csempészek szolgálatában)

**Budapestről** jelentik: A budapesti tőzsdén beállított magyar arany áresések az ottani pénzintézeteket és gondolkozóba ejtik. A magyar Devisaközpont közölte a bankokkal, hogy az utóbbi időben igen magyar arany értékpapír és bankjegy csempészés folyik Magyarországra. A külföldiek tömegesen adnak el Budapesten értékpapírt, mert érte belföldi koronát kapnak, amit fölhasználnak exportcikknek kivitelénél.

A magyar bankjegyeknek külföldről való behozatala szintén exportvalutamentességet biztosít, tehát a külföldiek legnagyobb része külföldön realizálja értékpapírjait és annak értékét magyar koronában hozza be a határon. Hogy a magyar koronával milyen hatalmas arany csempészés folyik, ennek legérdekesebb példája az, hogy a brucki határrendőri kirendeltségen a minap jelentették, hogy valaki 550 millió magyar koronát akar behozni és a pénzesemagyon még rajta volt a jegyintézet papírszegélye október 3-iki dátummal.

Tehát ezt a pénzt kiadatása után nyomában valamilyen utonmódon, akár repülőgépen, akár hajón, akár más közlekedési eszközzel csempészték a határon és három nap múlva már vissza is hozták. A határrendőrség ebben a konkrét esetben meg is tagadta az igazságot.

### Az önértetes zászlós.

(Lukácsy Lajosnak „Esetek az életből” című könyvéből.)

Mindenki ismerte Arádon az annak idején itt állomásozott honvéd huszár ezred legnépszerűbb tisztjét O. Ödön huszár kapitányt. E kedves úri emberrel történt meg honvéd zászlós korában a következő érdekes eset:

Az Alföldön hadgyakorlatot tartottak a honvédek. O. aki akkor zászlós volt, egész éjjel járőr vezetett és hajnali 4 óra körül érkezett egy kis mezővároskába, ahol a honvédek főzskara a nagy manőverre gyűlt össze. Amint a nagyvendéglő elé érkezett fáradtan, éppen akkor nyitotta ki a korcsmáros az ajtókat. O. zászlós egyenesen a korcsmárhoz lovatolt és azt kérdezte tőle, kaphatna-e szobát, hogy magát kipihenje. A korcsmáros azt válaszolta, hogy sajnálja, de egy szoba sincs üres, a tiszték mindet elfoglalták és nem adhat neki lakást. O. zászlós dühbe jött a válasza és nagy hangon kiabálni kezdett:

— Miféle rongy-fészek ez, hogy az ember még egy ágat sem kaphat, hogy lefekhessen — és amugy hiszárosan leszedte a korcsmárosról a keresztvizet. E percben megnyílt az emeleti ab-

lak és egy fehér hajú öreg ur hálóingben kinézett és lekiáltott:

— Ki kiabál itten, ki lármozik, miféle részeg fráter maga, hogy így mer ordítani! O. hadapród feltekintett és mérgesen felkiáltott löhátrol:

— Én O. Ödön m. kir. honvéd zászlós vagyok, de hát maga kicsoda, maga vén dicszó, hogy így mer vellem a király katonájával beszélni? Az öreg ur egy percre meghökkent, majd lekiáltott:

— Hogy én ki vagyok? én — én I. honvéd tábornok vagyok és azzal hecsapta az ablakot, hogy az egész emelet zengett bele.

Világos dolog, hogy a zászlós urnak kiment az álmom a szeméből. Kétségbeesve futott egyik másik barátjához, sorba járta a tiszteteket, tanácsot kérni, hogy mit tegyen, hogy reparálja meg a nagy hibát.

A tiszték, akik nagyon szerették a jómodoru O. zászlóst, tanácsot adtak, állottak, egyik se mert az ügybe beleavatkozni. Végre azután délben az ügy megoldást nyert.

Az egész tisztikar a korcsma nagytermében gyülekezett össze közös ebédre. Oda várták a tábornokot is. Miután sok idegen ezredbeli tiszt volt közöttük, akiket a tábornok még nem ismert, rangszerint sorakoztak, hogy ma-

gukat bemutassák. A sor legvégén természetesen O. zászlós állott. A tábornok kezdte az ezrednél és végig ment a tiszték során.

Miután a tábornok és a zászlós között történeteket az egész tisztikar tudta, feszült érdeklődéssel várták, hogy mi lesz, ha a tábornok a zászlóshoz ér. Maga a zászlós pokoli kinokat állott ki és midőn a tábornok már közel volt hozzá, fészkes vigyázz állásba helyezte magát.

— Tábornok urnak jelentem alásan...

— Felesleges! intette le erősen hangon a tábornok a zászlóst s jobb kezével elutasító mozdulatot tett — mi ma reggel már bemutatkoztunk egymásnak! Ezzel sarkon fordult, hátat fordított a zászlósnak, tisztjei közé ment s leült velük az asztalhoz ebédelni.

O. zászlós mint a bibliabeli Loth felesége, mintha sóbálványra vált volna, percekig nem jött magához.

### A mah-jong szerencsejáték.

(Londoni levelezőnkől.) A bakara és chemin de fer utóda az a kínai eredetű játék, amely az utóbbi hónapokban hihetetlen népszerűségre tett szert a fővárosban és egész Angliában. A játék neve

*mah-jong*. A kínai kolónia itt tartózkodó tagjaitól tanulták el az előkelő klubok tagjai ezt a játékot és minthogy még apróbb tétet eseten is igen magyar arany differenciát idéz elő, a szerencsejátékosok között rövid idő alatt népszerűvé lett. Az egyik londoni színházban egy revüt mutatnak most be, a címe: *Yes és* ebben a színpadon az egyik szereplő részletes oktatást kap a mah-jong-ból. Ezt az oktatást a közönség minden egyes alkalommal a legfeszültebb érdeklődéssel figyeli. Ahogy a *whist*, *bridge*, *l'hombre* valóságban rabjává tette a múlt század társadalmát, éppugy nem tekinthetünk ma *comme il faut* társasági embernek, aki legalább valamennyire nem tökéletes az új divatjátékban.

A mah-jong-ot egyébként hazájában, Ázsiában, veszedelmesnek és romboló hatásának tartják s a japán kormány rendeletben tiltotta el, hogy a játékot és a hozzá szükséges kőveket az ország területére bevigyék, azokat pedig, akiket ezen a tiltott játékon rajtakapnak, rendszerint igen súlyos büntetéssel sújtják. A játék maga leg-

**Furcsaságok az aradi színházban.**

(Panaszos levél.)

Kaptuk a következő levelet:  
 Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Én pártolom a művészetet, ösbérlő vagyok és tegnap is megnéztem a mozielőadást, mert utóvégre az is művészet. Leültem bérelt helyemre a nullás sorba, és vártam, miképpen lesz csodatevő hatással a Csodatevő ember a közönségre. A mikor sötét lett és a vásznan valamelyes szürke ködfoltok kezdtek mozogni, csodálkoztam, hogy a mozi olyan nagyon megváltozott. Szomszédomhoz fordultam és megkérdeztem:

— Pardon, Ön lát valamit a moziból?

A szomszéd röviden csak ennyit mondott:

— Pardon, nem látok semmit, azt hiszem nagyon közel ülünk!

Hatalmas fejek, karok, lábalk mozogtak a vásznon és amikor a hős a hősnővel csókolózott, úgy tűnt fel mintha a művésznőnek fél méteres szája lenne. Az első felvonás után a földszint utolsó sorába mentem, gondolva, hogy innen jobban élvezhetem az előadást. Pár pillanatig ültem csak, mert jött a székbérlő-tulajdonosa és értésemre adta, hogy ott ő ül. Érdekes, ő kevesebbet fizetett és többet lát, mint én, aki többet fizettem. Ugyan így jártak a proscenium és a színpadhoz közel eső páholyok bérlői is. Ellenben bizonyára jól láthatók az előadást a II-ik emeleti páholyokban, főleg pedig az erkélyeken és a karzatokon ülők. Azt hi-

jobbban a dominóhoz hasonlítható. 144 kövel játsszák és a játékosok száma négy. De résztvehetnek benne hárman vagy öten is. A kövekből falat építenek („kínai fal”) és ebből a játékban résztvevők bizony meghatározott számú követ huznak ki. A játékosok nevei mutatják az ázsiai eredetet: keleti, északi, nyugati és déli szélnek nevezik őket a játékban és ezek az elnevezések bizonyos rangot is jelentenek. Így mindig a keleti szél az első, a felvevő, ő 14 követ huz a falból, míg a többiek az előbb említett sorrendben 13—13-at.

A játék maga abból áll, hogy a kihuzott számokból a háromnak és négynek bizonyos kombinációval kell új számokat előállítani és ezeket az elért számokat pontozzák. A végén a pontokat össze-számolják és eszerint fizetik a differenciákat. Az egyik mah-jong szakértő még abban az esetben is, ha alapegységnek egynegyed pontot vesznek, ami körülbelül egy hókefillérnek felel meg, akkor is egy partiban 10—15 fontra nőhet a differencia. Előkelő körökben azonban egy shilling az alap és így néha a kínai játék segítségével rövid idő alatt igen jelentős vagyonok vesztésének gazdát.

szem, a mozielőadások alkalmából új rendet kellene bevezetni a hely-árák körül, mert itt valóban az

utolsókból lesznek az első és az elsőkből az utolsó. Tisztelettel egy bérlő.

**A magyar színészetről és a magyar szerzőkről.**

(Beszélgetés Sadoveanuval a bukaresti nemzeti színház igazgatójával.)

(Saját tudósítónktól.) A bukaresti nemzeti színház staggioneja három estén keresztül gyönyörködtette művészetével a temesvári közönséget, amely nemzetiségi különbség nélkül minden alkalommal megtöltötte a színházat. A harmadik előadás egyik szünetében felkerestük Mariu Sadoveanu igazgatót a színpadon. — Igazi európeér, nagykonceptiójú művészember, aki tanulmányait Párisban és Bécsben folytatta. Zseniális rendező, aki csodákat művelt a kis temesvári színpadon és tisztán csak tudásának köszönheti ez az elig harmincéves művész, hogy az ország első színliázának igazgatója lett. Meglepetten üdvözli az újságíró és csodálkozva kérdezi:

— Magyar újságíró? Igazán nem tudom, mi lehet az, ami önököt érdekelheti? Azonban csak kérdezzen és én azon leszek, hogy mindenre megfellejek.

— Mondjon valamit a magyar színészetről Romániában, a magyar szerzőkről és valamit saját magáról.

— Első ízben vagyok Erdélyben és Temesváron és így nem volt alkalmam a magyarszínészetet megismerni. Mint a kultúra hivatott képviselőivel szemben azonban határtalan szimpátiával viseltetem a magyar színészet iránt és higye el, nem mi vagyunk az okai, hogy alaposabban nem ismerjük egymást. Bennünket a hivatás és a mesterség egy táborba fűz és ezt a köteléket a hivatott vezetőknek istápolni kellene. A magyar színműirodalom jeleseit sajnós, csak német és francia fordításban ismerem. Elsőrangú emberek vannak, de különben nem én vagyok hivatva ezt elmondani, világhírű elismert szaktokintélyek ezt már régen elismerték és a magyar színműirodalom internacionális sikere is csak ezt igazolja.

Molnár, Lengyel, Biró, Hevesi és a többiek mind olyan egyéniségek, akik előtt tisztelettel háltunk fejet. Nem mi raitunk mulik, hogy nálunk — egy-két darabot kivéve — még nem játszották őket. Műfordítók hiányzanak, de arról biztosíthatom, hogy ha meglesz a világsiker aratott magyar darabok műfordítása, azonnal előadatom azokat a bukaresti Nemzeti Színházban. Ne tételezzenek fel rosszakaratot rólunk, mi művészetet akarunk csinálni.

— Magamról, illetve magunkról csak annyit: propaganda körúton vagyunk és mindenütt színpadok előtt fogadtak. Meg akarunk ismertetni Erdély közönségével a román színésziátszást és ezért a színművészet legkiválóbb reprezentánsai lennének az erdélyi publikum elé. — Mellőzve minden frázist, nagyon jól esett, hogy Temesváron a közönség nemzetiségi különbség nélkül látogatta előadásainkat. Komoly, intelligens közönséget láttam és ezzel mindent megmondtam. Bejárnak Erdély nagyobb városait, majd visszatérünk Bukarestibe

Megkérdezem, milyen lesz a Nemzeti Színház ezidai repertoárja?

— Természetesen a külföldieket gondolja? Sajnálom, de magyar író műve idén sem kerül színre a már említett okok miatt. Gerhard Hauptmann, Holberg, Renan, Maeterlinck és természetesen Mollier és Shakespeare beszélnek a közönséghez.

Az interjú véget ért, az ügyelő jelenti, hogy a második felvonás is véget ért. Sadoveanu igazgató kísért a színpadra és távozóban odakiáltja még:

— Au revoir á Bucuresti.  
 Román ember, művész és színigazgató mondotta a fentieket a magyarokról, mintha a kölcsönös megértés nagy problémáját egy lépéssel előbbre vinnék...  
 Grósz Dezső dr.

**Uj igazolványok.**

(Bonyodalmak Aradon az új utcajelzések miatt.)

(Saját tudósítónktól.) Egy belügyminiszeri rendelet értelmében, amint megirtuk, új fényképes személyazonossági igazolványokkal látják el Arad város lakosságát. A személyazonossági igazolványok kiállítását a népesedési hivatal fogja végezni. A vármegyei prefektúra már kérdést intézett a népesedési hivatalhoz, hogy mennyi igazolványra van szükség. — Arad város lakossága jelenleg 72 ezer lélekből áll és ebből ötven ezernek kell, mint tizenhat éven felülnek személyazonossági igazolvány. A népesedési hivatal jelenlegi kevés személyzetével valószínűleg nem bírja elvégezni az új igazolványok kiosztását, különösen akkor, amikor az új utca és házszámjelzés valóságos bonyodalmakat idézett elő a népesedési hivatalban.

A város vezetősége ugyanis úgy intézkedett, hogy a régi szám és utcajelzőtáblákat le kell szedni. Ezzel szemben a népesedési hivatalhoz a kérdések és megkeresések Arad város egyes lakosai iránt mind a régi utca és szám szerint érkeznek. Így a régi számok és utcajelzések leszedésével a legkellémtlenebb bonyodalmakat idézték elő, mert egyes címek megkeresésénél néha órákat kell eltöltenie a hivatal tisztviselőinek. Ennek az új rendszernek az orvoslása csak egy történhetik meg, hogy az összes népesedési, 72.000 darabból álló indexet átnézik és bejegyzik az új házszámokat és az új utca neveket. Ez a művelet azonban nagy időt és nagyobb személyzetet venne igénybe, amellyel az aradi népesedési hivatal jelenleg nem rendelkezik.

**Az apostoli kormányzó Aradon**

(Önecsélyes fogadtatás a pályaudvaron.)

(Saját tudósítónktól.) Ma délután háromnegyed 6 órakor a temesvári motorossal érkezett meg Pacha Ágoston, a romániai csanádi egyházmegye apostoli kormányzója. A pályaudvaron az aradi római katolikus papság nevében dr. Monay Ferenc minoritarendi kormányzósegéd és Peska Ignác minoritarendi házfőnök, az aradi egyházközség világi vezetősége részéről: dr. Baross Lajos, báró Exterde Kálmán, Löcs Rezső, dr. Prohászka László, dr. Szalay Károly, Embey Iván, Alföldy Pál, Martonossy Béla, Fischer Aladár, Hoffmann Ottó, Boros Iván, Szántó Mihály, Hingler Boldizsár, a város képviselőjében pedig Popa Constantin városi tanácsos jelenték meg Pacha Ágoston fogadtatására. Az adminisztrátor Kayser temesvári kanonok és egy fiatal pap kíséretében szállott le a motorosról. Először Popa Constantin üdvözölte román nyelven a város vezetőségének és lakosságának nevében. Pacha Ágoston kifogástalan román nyelven válaszolt az üdvözlésre. Majd Boros Iván az egyházközség nevében mondott néhány keresetlen szót. A kormányzó válaszában kijelentette, hogy tudatában van annak, hogy most egyházmegyéjének legnagyobb és legjelentékenyebb hitközségébe érkezett. Mindig ebben a tudatban fogja kiterjesztett gondoskodását a város hívőire. Ezután kezét fogott az üdvözlésére megjelentekkel, majd a kormányzó és kísérete beszállt a pályaudvar előtt várakozó tizenkét fogatba és a városba hajtották. A Szentháromság szoboránál az aradi katolikus papság fogadta az érkezőket, a püspök felöltötte püspöki ruháját és egy bafdachim alatt a templomba vonult. A templomban rövid könyörgés volt amely után pápai áldást osztott az apostoli kormányzó. Végül az iskolásteányok soraiba között a Minorita-páfota első emeletén be rendezett lakosztályába vonult.

Pacha Ágoston holnap reggel 8 órakor püspöki misét mond, amely után megkezdődik a férfiak börtönállása. Fél tizenkétkor lakosztályán a különböző küldöttségek fogadják, délután 3 órakor pedig a gáji egyházközséget látogatja meg. Hétfőn reggel ismét püspöki misét mond és utána a nőket börtönállítja.

— Uj magyar lakásrendelet Budapestről jelentik: A magyar minisztertanács tegnap éjeli gyűlésén letárgyalták és elfogadták Rakovszki miniszter által benyújtott új lakberendelet tervezetét. A tervezet megvitatására ezután a nemzetgyűlés drágasági bizottságához kerül. A lakásrendelet november elseje előtt egyetlenül publikáltatik.

## Másfélmillió ember a párisi autókiállításon.

(90 ezer külföldi Párisban. A 4 milliós leies luxusautó.)

(A *Közöny* párisi levelezőjéről.) Október első felében egész Páris autóházban ég, autótól beszél és autóval ármodik. A Champs Elysées-n, a Grand Palais-ban autókiállítás van, az ugynevezett „Salon de l'Automobile 1923”, a mely a háboru utáni Franciaország hatalmas fejlődését akarja az egész világ előtt dokumentálni. Szeptember utolsó napjaiban már a párisi hotelekben nem volt üres szoba. Október első felében is tömve vannak az összes szállodák, a legkisebb fürdőszobában is amerikaiak, angolok, olaszok és az észak-európai országokból látogatók szoronganak. Kilencvenezer külföldi állampolgár jött Párisba az autókiállításra, a vonatok napnap után ontják a transzportokat, a nagy hajózársaságok külön gőzösöket indítottak Észak- és Dél-Amerikából.

Órákig tart, amíg a város központjából a kiállítási pavillonig el lehet jutni. Egymás hegyén-hátán összetorlódva ezrével szorongnak az utcákon minden idevezető utvonalon az autók. Önkéntelenül jut az eszünkbe, hogy minékeli Párisnak még több autóból, hiszen az a rengeteg sem fér már el az utcákon, ami ma forgalomban van!

Ezer és ezer autó...

A Grand-Palais körzetében a kiállítás látogatóira várakozó autók állnak. Nem lehet számot mondani, tízezer... huszezer... mint a hangyaboly, úgy nyúlsgönek, vagy mint végtelennék látszó háborus csapatok, úgy vonulnak fel az autók. A szem belefárad a sok színbe és számba, nem akar vége lenni. Kilométeres hosszúságban sorakoznak. Hyen auto mobil-gleda van száz, külön autót, amíg a tulajdonos eljut a saját, várakozó autójához...

Hogy annak, aki nem látta, fogalma legyen a méretekről, ide írom: tíz nap alatt másfélmillió ember nézte végig a kiállítást. Ez naponta százötvenezer főnyi tömeget jelent. A belépődíj személyenként öt frank, vasárnap tíz. Vasárnap kétszáz ezer látogató jött az auto-szalomba. Az én belépőjegyem sorszáma 117.934. Minden nap egy nélf kezdik a jegyek számozását és reggel 8 órától este 8 óráig engedik be a közönséget. A lépcsőföjáraton a közlekedés életveszélyes. Tíz méter autóból állandó készenlétben van és mindig akad dolguk a körendő orvosoknak. Valakit összehajlásra, ájulttá szorongattak, vagy összetapostak. Apák fejük felett tartják két karjuk között gyermeküket, vagy a nyakukba ültetik őket, mert a gyereket úgy sodorja el a földről a tömeg, mint szél a levelet. Amerikai méretek

kel nézve is impozáns a kiállítás.

Félmillió villanykörte világítja meg a kiállítási helyiségeket. Köröskörül emeletek futnak végig a Góliát-pavillon minden szárnyfalán és husz zenekar játszik állandóan az emberek feje fölött. A bejárattól orgona bug, a római Szent-Péter templom orgonája után készült kópia. A kiállítók francia, amerikai, angol és olasz gyárak. Háromszázötz firma több mint tizenötezer minta-kocsit küldött a világkiállításra. A háromszázötz cég közül kétszázhatvan francia. Hirába keressük a felírások között a Mercedes, vagy a Benz gyárak nevét, Daimler sincs sehol, ezek és társaik itt bojkott alatt állnak.

Az autómobil csoda.

Nem lehet külön-külön leírni a tizenötezer autóból tízet, csak összesíteni lehet a fogalmakat és eredményeket. Van itt egy autócsoda, a kiállítás királya. Ami luxus és praktikus, szemnek szép és a célra megbízható, mind megvan benne. A karosszérián belől párnázott szarvasbőr ülészek, kis mahagóni asztal, perzsaszőnyeg, ezüst-

### Irodalom, művészet Fenevad.

(Bemutató a timisoarai (temesvári) színházban.)

A bucaresti román nemzeti színház vendégszereplése alatt a magyar társulat a gyárvárosi Vigadó nagytermében játszott, s itt egy rögtönzött kis színpadon mutatta be *Angelo Cana* három felvonásos vígjátékát, amely a budapesti Vígyszínházban Zsivány címmel aratott sikort. A kiváló, hazájában ünnepeit és az európai nagyobb színpadok közönsége előtt is jönevű szerző vígjátéka olyan pompás humorral festi alá a borsos témát, hogy az erotikum, a mellyel az egész darab átitatott seholsem bántó. A darab minden jelenete, minden miansza nagyszerűen érvényesült, ami első sorban az új rendezőnek: *Jakabffy Dezső* nek az érdeme. Ez az ambiciózus rendező, aki Reinhardt mellett is dolgozott, tegnap este kiváló produkciót. Már régen nem láttunk ilyen frissen pergő, nagyszerűen beállított, összhangban kitűnő előadást. Mindenki a helyén volt. A szereplők *Jakabffy* keze alatt sokat fejlődtek. *Fekete Irén* (Catalanca hercegnő) és *Harmath Rózsi* (Camilla) tehetségük javát adták. *Fekete Irén* különösen a második felvonás nagy jelenetében volt kitűnő. *Harmath Rózsi* közvetlenségével, bájoságával és huncutkodásával hatott. *Zilahy Pál*, akit eddig csak kisebb szerepekben láttunk ezen az estén mesteri alakítást adott. Hészleteiben kidolgozott és átábrándított alakításért sok

veretes tükör, csupa raffinált izlés és kényelem, a motorban pedig 120 lóerő, óránként 150 kilométeres átlagsebesség és az ára — 300 ezer frank, ami mintegy négy millió lei.

Ahogy futó szemmel láttam, délelőtt inkább külföldiek, autógyűzők, vevők és közvetítők látogatták a kiállítást, déltáján az előkelő Páris, a nevezetességek, a politikusok, a művészek, a nagy kokottok, mintha csak a Salon d'Automne-ban adnának egymásnak mindennapi randevut. Délután a nagy tömeg jön, de itt van mindenki, aki épkeztető ember. Ismétlem, ez nem egyszerű autókiállítás, ez a francia fölény és büszkeség kiállítása.

Emellett szól az is, hogy a párisi autógyárak reklámjaikat 1—10 millió márkás bankjegyekre nyomtatták.

Tizezrével osztogatják a kiállításon ezt a reklámot a közönség között. A reklámcédulákat a franciák megnézik, szájuk szélén gúnyos, megelégedett mosoly jelenik meg, aztán eldobják, szétszórják mindenfelé. Ugy söpriük össze a sok többi tarka papír-ronggyal együtt a takarítónök és kápurcolják a szemetes-autókra...

taps honorálta. *Sipos Zsigmond* kiforrott művész, aki minden szavával és gesztusával brilirozott. *Horváth László* kabintalalkítást nyújtott. A darab és a pompás előadás még több zsufolt házat érdemelnek. (—H.)

\* Aradi színházi műsor. Vasárnap d. u. 5 órakor: A csodatévő ember, amerikai filmkláger és műsoros előadás. Hétfő d. u. 5 órakor: A csodatévő ember és műsoros előadás. Kedd d. u. fél 6 órakor: „Mozgófényképek” című bohózat és az Utolsó lovag amerikai filmújdonosság. Este fél 9 órakor: Marinka a táncosnő. (B.) Szerda d. u. fél 6 órakor: „Mozgófényképek” című bohózat és az Utolsó lovag film. Este fél 9 órakor: Tökmag. F. Sugár Teri vendégfelléptével. (A.) Péntek d. u. fél 6 órakor új moziműsor. Este fél 9 órakor: Tökmag. F. Sugár Teri vendégfelléptével. (B.) Szombat d. u. fél 6 órakor új moziműsor. Este fél 9 órakor: Szerencsetánc. Sarkadi Aladár vendégfelléptével. (C.) Vasárnap d. u. 3, 5, 7 óras kezdettel mozielőadások. Este 9 órakor: Aranykakas. Sarkadi Aladár vendégfelléptével. (Bérlészünet.) Hétfő Éj királynője. Sarkadi Aladár vendégfelléptével. (A.)

\* Temesvári színházi műsor. Hétfő este 8 órakor: Fenevad. Kedd: Hamburgi menyasszony. Rudas Bandi vendégfelléptével. Szerda: Velencei kalmár. Fekete Mihály felléptével. Csütörtök: Marinka táncosnő. Sárvay Rózsi, Lengyel Irén, Vénusz Árpád felléptével. Péntek: Marinka táncosnő. Sárvay Rózsi, Lengyel Irén, Vénusz Árpád felléptével. Szombat d. u. 3 órakor: Marinka a táncosnő. Este: Marinka a táncosnő. Sárvay Rózsi, Lengyel Irén, Vénusz Árpád felléptével. Vasárnap d. u.:

Marinka a táncosnő. Este: Marinka a táncosnő. Sárvay Rózsi, Lengyel Irén, Vénusz Árpád felléptével. Hétfő: Marinka a táncosnő. Sárvay Rózsi, Lengyel Irén, Vénusz Árpád felléptével.

\* A bucaresti Nemzeti Színház temesvári vendégszereplései. A bucaresti Nemzeti Színház három estén át vendégszerepelt a timisoarai városi színházban, amely színültig megtelt közönséggel. Igazi és vérbeli színészet és művészi együttest volt alkalmunk megismerni. Első este Shakespeare Hamlet-jét adták elő. Elsőrangú előadás volt, teljes szereptudás és a shakespearai gondolatok művészi interpretálása. Hamlet-et Demetriade, a román színészet büszkesége alakította. Kiválóan érzékelte a szerencsétlen dán királyfi tragédiáját. Ofeliát Stefanescu kisasszony játszotta s méltó volt partneréhez. A többi szereplők is feladatuk magaslatán állottak. Második este Vlaicu Vodát, egy remekbe készült történelmi drámát játszott a társulat tökéletes előadásban. Pénteken három egyfelvonásos: Cosbuc Fulger halála című darabja, amelyet Sadoveanu igazgató alkalmazott színre. Olanescu Ascanio a Sáne oldalán című egyfelvonásosa és Alexandri Arvinte és Penela kis darabja került színre. A szereplők Demetriade, Petrescu, Demetriade asszony, Marculescu, Constantinescu, Savulescu, Conabie mind fényesen kreálták szerepeiket. Külön ki kell emelnünk a kiváló rendezést, amely Sadoveanu igazgató érdeme. (Dr.)

\* Szegő Lili az aradi színházhoz szerződött. Mint értesülünk, az aradi színház igazgatója állandó vendégszereplésekre leszerződött Szegő Lilit, a kitűnő táncos-szubrettet, aki főbb éveit volt kedvence az aradi közönségnek. Róna igazgató már több ízben tett szerződési ajánlatot a művésznőnek, míg most a tárgyalások eredménnyel fejeződtek be. Szegő Lili már november első napjaiban fellép az aradi színház színpadján.

\* A nagybányaiak képkiallítása Aradon. Litterczky Endre, L. Krausz Ilona és Pirk János, a nagybányai festőkolónia izmos tehetségű reprezentánsainak kiállítása ma, vasárnap nyílik meg a Kulturpalota kiállítási termében. A három művész mintegy száz festményt és rajzot hozott le. A kiállítás méltatására keddi számunkban visszatérünk.

\* Nagy Géza fényképész-műtermében speciál gyermekek és művészi portré felvételek, valamint akvarel és fényképnagvitások. Interieur felvételek kívánságra a lakáson. Műterem: Polgári Takarékpénztár épületében, földszint. (mezvénnyel szemben.)

\* Aradi színházi hírek. A színházi mozielőadások. Az amerikai Griffith filmgyár nagyszerű slágerét, amelynek címe A csodatévő ember, tekintettel az általános érdeklődésre, még két napig vetítik a városi színházban. A megkapóan érdekes filmet vasárnap és hétfőn is tartalmas műsoros előadás egészíti ki. Szerdán ugyancsak amerikai filmnek lesz a bemutatója, ekkor ismeri meg az aradi publikum az Utolsó lovag 6 felvonásos filmszenzációt két hírvés amerikai filmszínésszel a vezetők szerepeiben. — Sarkadi Aladár aradi vendégjátékai. Szombaton kezd meg vendégjátékát a városi színházban Sarkadi Aladár a Szerencsetáncban. A kiváló komikus egy pár nagyszerű szerepet játszott.



— Felmentett tanítók. Néhány kunyadmegyei tanító ellen eljárást indítottak, mert olyan tankönyvekben tanítottak az elemi iskolákban, amelyek nem voltak a közoktatásügyi minisztérium által aprobálva. A brádi járásbíróóság elsőfokon a tanítókat 400—400 lejt pénzbüntetésre ítélte. A tanítók megfellebbezték az ítéletet és hivatkoztak arra, hogy azért tanították a régi kiadású tankönyvekből, mert az új tankönyvek akkor még sajtó alatt voltak és nem alkanták a tanítás menetét megzavarni. Az aradi törvényszék ma tárgyalta a tanítók ügyét és védekezésüket elfogadta. Cselekményük különben is a kegyelmi rendelet alá esik és így az eljárást a tanítók ellen megszüntették.

— **Bofrány egy kritika miatt.** Clujról (Kolozsvarró) jelentik: A kolozsvári Magyar Színház tegnapi Tosca előadásán, a színház egyik segédszínésznője Bércziné Dunai Rózsi eléggé el nem ítélhető bofrányt okozott. A második felvonás befejezése után odament a nézőtérre től Indig Ottó hírlapíróhoz, aki az Ellenzék egyik legutóbbi számában tiltakozott az ellen, hogy Dunai Rózsival magán szerepeket játszsassanak, amire alkalmatlan. A művésznő egy lovalgóstorral Indig Ottó vállára sujtott és magából kikelve kiáltotta, hogy: „Nesze kritika!” A közönség püfji kiáltásokkal távolította el a nőt, míg a távozó újságíró megdöbben. Amikor pedig Dunai Rózsi a harmadik felvonásban a színpalot mögött énekelni kezdett, olyan füttyölés keletkezett, hogy a karmester kénytelen volt lekopogni a zenekart, azután a szólamot pedig ének nélkül lejátsszani a zenekarral. Dunai Rózsi ellen a rendőrség megindította a kihágási eljárást. Bérczinét a színházi törvényszék a színház kötelekéből való elbocsátásra ítélte.

— **Halálozás.** Gyenge Béla törvényszéki bírót ezelőtt két héttel helyezték Nagyváradról Lippára, az ottani járásbíróóságához. A törvényszéki bírót tegnapelőtt egy szőlőben tett látogatást, ahol egyszerre a szívéhez kapott, összeesett és meghalt. A tragikus véget ért bírót tegnap ünnepélyes gvászkiültségek között szállították ki a vasúti állomáshoz, ahonnan holttestét Nagyváradra szállították.

— **Hat évi fegyház.** Az aradi törvényszék büntetőtanácsa ma tárgyalta Marinkovics István bűnügyét. A rovtomultu betörő három évvel ezelőtt kifosztotta Felér temesvári táblabíró lakását. A temesvári törvényszék jogerősen 2 és fél évi börtönbüntetésre ítélte Marinkovicsot, akát azonban időközben katonai szolgálatra osztottak be, ahonnan sikerült megszöknie. Nem sokáig élvezte a szabadságot, mert a rendőrség elfogta és a nagyenyedi fegyházba szállította. Egy évi rabság után Marinkovics megszökött a fegyházból is, Aradra jött és itt több betörést és

lopást követett el. Farkas Ferenc lakásáról 30 ezer lei értékű holmit lopott el. Marinkovics ismét hurokra került és azóta az aradi ügyészség fogházának lakója. A büntetőtörvényszék hat évi fegyházra ítélte a rovtomultu betörőt.

— **Nem engedélyeznek rabbi iskolát.** Bucurestiből jelentik: Az oradea-marei rabbi egy küldöttsége felkereste Anghelescu közoktatásügyi minisztert és kérték tőle egy rabbiiskola felállításának engedélyezését. A miniszter a kérelem teljesítését megtagadta.

— **Nagyzerind körvoresi székely.** Az aradmegyei orvosi körletek csökkentése és több körlet összevonása idején a nagyzerindi és a vadászi orvosi körleteket egyesítették és a körlet székelyül Vadászfelöltek ki. Dr. Bradean Athanasz megyei főorvos azóta több ízben interveniált, hogy a székelyhelyet helyezték át Nagyzerindre, ahol gyógyszerár is van, míg Vadászon nincs. Nagyzerind különben is természetes gépont és az ottani patika, ha a közönségnek orvosa nincs, teljesen tömökremegy. A nagyzerindi patika pedig öt gyermekes özvegy. Most felsőbb helyen méltányolták a főorvos felterjesztését és Nagyzerindre helyezték a körlet székelyhelyét.

— **Házkutatások a temesvári fascistákna.** Ma éjjel a timisoarai sziguranca a katonai parancsnoksággal együtt Timisoarán több házkutatást tartott. A házkutatások eredményéről, amelyeket a fascista vezetők lakásain tartottak, nem adtak felvilágosítást.

— **Ha ragályos betegség fenyeget, ügyeljünk a helek szabályos működésére.** Koprol az ideális és jóízű csokoládé hashajtó erre a legalkalmasabb.

— **Ujabb párisi és bécsi kalapok érkeztek a „Margaréta” kalapszalomban Arad.** Átalakításokat legelőcsöbban vállalunk.

— **Elegáns gyermekkoscsik nagy választékban Hegedüsánél, Arad.**

— **Café Patria, Kabaré és Bar Timisoara, Gyár, Str. 3 August.**

— **Börkalap 160 leiert Poschnál, Arad.**

— **Brázy Kalogén fogkrémjét használja, hogy a foga ragyogó fehér legyen.** Kapható mindenütt!

— **Tánciskola.** H. Sziklay Gizt tánciskoláját haladó részére ma, vasárnap este 8 órakor, kezdők részére kedden, 23-án kezdi meg.

— **Csáky órák és vékony műterem.** Elsőrangú kivitelben készült óráváltást és finom ékszerkesztést. Új órák és ékszerek legjobb szerkezeti forrása. (A városkőszákkal szemben épületben Str. Moria (Széchenyi-utca) 1. szám.)

— **Házastársak szerelmi viszonya.** A hamiskártvás izgalmat. Szerelmem, rég nem láttalak. Eladtam a lelkemet az ördögnek. Télikabatom zálogban van. Beszélem egy urral. Az ötdik kerék (Krudy Gvula). Az életem: finác. Szenzációs hírek. stb. című pompás cikkel közöl az „Aradi Fákya” mai legújabb száma.

## Rothschildék egymás között. (Mikor magyar leány jött a házhoz.)

Sokat elmélkedtek arról, hogy mi adta a londoni Rothschild kezébe a beretvát, amelynek segítségével odaköltözött, ahol a millárdos és koldus egyenlő.

Pillanatnyi elmezavar — a legkényelmesebb megoldás. Ne is firtassuk, mert a filozofálás nem kelti életre. Érdekes és intimitása ellenére egészen hiteles történet mondott el e szomorú alkalomból a család egy barátja, akinek ezt maga özvegy Rothschild Charlesné, született Wertheimstein Rózsika beszélte el. Világszenzáció volt, amikor a pénzvillág egyik hatalmasa, a londoni Rothschild, magyar nagybirtokos leányát vette el feleségül. A fiatal pár hazatért Angliába, ahol a családnak bemutatatták az ujdonsült Rothschildné. A fogadtatás hívös volt de nem barátságos. Végére millárdosi feljegyzés szerint Rothschild Charles szerelemből nősült és szégyen leányt hozott a házhoz. Az az egynéhány békebeli millió, a mivel Wertheimstein papa rendelkezett, igazán nem számított a Rothschildoknál. Ok, hogyha nem is mutatták feltűnően, ezt a házasságot rangon alulinak tartották.

Családi ebéd keretében mutaták be az új menyecskét és ezen együtt volt a Rothschild-család va lamennyi tagja. Rothschild Charles anyja, a nagyvilági nő, álarcamögé rejtette bosszankodását. Nem erőltette magát a kedveskedéssel, de elhatározta, amint később többször megvallotta, hogy bebizonvitja fiának, hogy választása nem méltó a Rothschild-dinasztia egyik sarjához. Már az első pillanatokban lehetetlenné akarta tenni a fiatal asszonyt.

Szokás szerint rendszeren az öreg Rothschildné foglalta el a főhelyet az asztalnál. Mielőtt az ebéd megkezdődött, az anyós felémelkedett székéből és kedves mosollyal felkínálta helyét az asztalnál a menyének.

Ez kétségen kívül a legmeszebbmenő udvariasság, de akik némileg is jártasak az angol előkelő világ szokásaiban, azok tudják, mit jelent az egy ebéd a főhelyet elfoglalni. Az elnöklő személy kötelessége az egész lakomát annak minden bonyolult etikette szabályaival vezetni. Egyetlen intés, szemmel vagy kézzel, a szolgaseregnek parancs és ugy kell menni mindennek, mint a kárikaapás. Remekivül foglalkoztatottság, óriási gyakorlat és az angol szokások alapos ismerete szükséges ahhoz, hogy ilyen ebédet végigvezényeljen az, akinek ezt a megtisztelő, de felette kényes szerepet felajánlják.

Wertheimstein Rózsika mély meghajlással köszönte meg a kitértetést és indult, hogy a főhelyet átvegye az anyósától.

Rothschild Nathaniel Charles, a férfi izgatottan sietett anyjához: — Anyám, nagyon kedves vagy de elidejtéd, hogy a feleségem nem angol asszony, a szokásainkat nem ismerheti. Nem hinném, hogy olyan gyakorlata van, hogy megfelelné a mi követeléseinknek.

— Kedves Charles, — mon-

dotta az új asszony. — nagy hála-ra vagyok kötelezve anyádnak és hogyha elfogadtam, bizonyára tudatában vagyok kötelességeimnek.

Helyet foglalt és az első pillanattól kezdve olyan tökéletesen vezette az étkezést, akár egy perfekt lady, aki gyermekkorá óta gyakorolta ezt a művészetet.

A Rothschild-család magatartása egyszerre megváltozott. A légpáncél megolvadt. A lakoma közepén, a pecsenyénél, felállott az öreg Rothschildné és őszinte szavakkal bevallotta, hogy mennyét ki akarta próbálni, hogy méltó-e arra, hogy a Rothschild-ház kebelébe fogadja. A próba kitűnően sikerült. Örömeben megölelte, megcsókolta a boldog fiatal asszonyt és biztosította szeretetétől így beszélte el a mostani bus özvegy, de a következő magyarázatot filzte egykori döntő sikeréhez: Gróf Teleki Sándorné, aki az érdekes házasságot létrehozta, barátói szivességgel tanította ki Wertheimstein Rózsiát mindarra, amire későbbi férves, de rendkívül kényes pozíciójában szüksege lehetett. Így többek között az étkezés vezetéséből sok próbát tartottak, amig nagyszerűen nem ment minden.

— Egy Rothschild feleségének olyan társadalmi kötelességei vannak, hogy erre nevelődni kell. — mondotta Teleki grófné és már az első családi ebéd igazat adott, bölcs szavának és megerősítette a magyar asszony helyzetét a Rothschild-családban.

## Közgazdaság.

### Felemelik Magyarországon a külföldre vihető készpénz értékhatárát.

(A pénzügyminiszter ettől a 100.000 koronás maximumot.)

Budapestről jelentik: A fennálló rendelkezés értelmében a külföldre utazók maximálisan 100 ezer korona értéket vihetnek magukkal készpénzben magukkal engedély nélkül, ennek a felét is kötelesek valutára beváltani és csak 50.000 koronát szabad magyar koronában magukkal vinni. Természetesen a Devizaközpont bizonyos esetekben, különösen sűrűn a nyaralás idején engedélyt ad ennél nagyobb összegű valuta kivételére is, azonban a közönség nem mindig veszi igénybe az engedélyt, részben, mert az elutazás hirtelen történik, másrészt pedig az engedély kiállítására időt vesz igénybe.

Miután azonban akár egy-két napos külföldi tartózkodásra sem elegendő a megengedett 100.000 korona, ennél fogva mindenki több pénzt visz magával az elutazás alkalmával, amiről valószínűleg az ellenőrző hatóságok is tudnak, csak hogy szemérménytelen, mivel mindenki tisztában volt azzal, hogy a ma életben lévő rendelkezés

„ILONA” Monumentális magyar film PUTTY LYA-val a főszerében. Ma vasárnap és hétfőn az Apolloban

a viszonyok messze túlhaladták. A közönség már régóta ostromolja a minisztériumot, hogy változtasson a mai rendszeren s a pénzügyminisztérium már határozott is ilyen irányban. Ezidőszent tárgyalások folynak a minisztériumban, amelyek arra vonatkoznak, hogy a jövőben nagyobb öszszeget vihessen ki az utazóközönség a külföldre, még pedig valútanban és magyar koronában is.

Az erre vonatkozó rendelet a közeli időre várható. Az új értékhatár a mostaninak többszöröse lesz.

**= Az erdélyi és bánsági iparfelügyelői kerületek új beosztása.** Az ország új iparfelügyeleti beosztása most jelent meg. A tíz kerületből Erdélynek és a Bánságnak három jut a következő székhelyekkel: Temesvár VIII. kerület (Temes-Torontál, Krassószörény, Hunyad és Arad megyék), Kolozsvár IX. kerület (Bihar, Szatmár, Máramaros, Szilágy, Szolnok-Doboka, Beszterce-Naszód, Kolozs és Torda-Aranyos megyék), Brassó X. kerület (Szeben, Fogaras, Brassó, Háromszék, Nagykovács, Alsóféhé, Udvarhely, Maros-Torda és Csik megyék).

**= Tárgyalások a jugoszlávai Bleer kölcsönről.** Belgrádból jelentik: A pénzügyminiszter újságírók előtt kijelentette, hogy a Bleer-kölcsön második részletének kifizetésére megindultak a tárgyalások. Sok kérdésben még nem tudtak megegyezésre jutni és így bizonytalan, mikor jön létre megegyezés ebben az ügyben.

**= A csehszlovák kormány leszállítja az árakat.** Prágából táviratozzák: Ma délelőtt ül össze a miniszterközi bizottság, amelynek célja az emelkedő tendenciát mutató árak leszállítása. A bizottság a népelemezési minisztériumban ül össze és a következő programmal fog foglalkozni: 1. A szénárak leszállítása nagyban és kicsinyben. 2. A vasúti élettermek béreinek a leszállítása. 3. A vasúti jegyek, bérletjegyek, transitó díjak, fuvardíjak, csomagszállítási díjak leszállítása. 4. A műtrágya árának a leszállítása. A kormány reméli, ha az itt felsoroltakat árak leszállítja, általános olcsóbbodás fog mutatkozni.

**= Rendezték az ürmértékhitelítési díjakat.** Most jelent meg a „Monitorul Oficial”-ban a kereskedelemügyi minisztérium rendelete, mely véglegesen szabályozza a palackhitelítési díjakat. Eszerint az állami hitelítő hivatalok a következő maximális díjakat szedhetik: öt deciliterig 8 leit, tíz deciliterig 12 leit, 20 deciliterig 16, ötven deciliterig husz, száz deciliterig 30, kétszáz deciliterig 45, háromszáz deciliterig 60 leit s azonfelül minden megkezdett száz deciliter után 12 leit

## Aradi uriaszony tragikus halála.

(Ravatalról kapott virágok miatt buskomor lett.)

Czirkál Gyuláné aradi uriaszony a budapesti belgyógyászati klinikán meghalt.

E rövid halálhíri híre mögött egy fiatal aradi uriaszony megrázó tragédiája rejtőzik. Czirkál Gyuláné, aki még egy rövid hónapnál ezelőtt kedves vigassággal ünnepelte születésnapját, most fejravaltalozva fekszik a budapesti belgyógyászati klinikán halottastornóban. Az aradi uriaszony az elmúlt hónap 12-én dőlt ágynak, két nappal születésnapjára. Régi gyöngyházatlan betegsége vett rajta erőt, amelyet súlyosított az, hogy a vigkedélyű uriaszony ajakáról eltűnt a mosoly, buskomorságba esett, amelyből nem tudták kigyógyítani. A legutóbbi napokban nagy fájdalomról panaszkodott és férje, hogy a szenvedő asszony fájdalmait enyhítse felvitte a budapesti belgyógyászati klinikára, ahol a leghíresebb magyar professzorok próbálkoztak meggyógyításán, azonban sikertelenül,

**= Bécsben megszüntetik a kosztpénzt.** Bécsből táviratozzák:

Az osztrák pénzügyminiszter bizalmas rendeletet bocsátott ki, amelyben arra szólítja fel a bankokat, hogy a kamattételeket ezentul egész évre állapítsák meg, úgy hogy a kamat az évi husz százalékot nem haladhatja meg. Azért a bécsi lapokban még mindig ilyen hirdetések találhatók: „Einlagen mit 5 bis 10 Prozent pro Monat von einer Million aufwärts gegen erstklassige Sicherstellung verzinst.” és itt következik a bankház neve és címe.

**= Bosel tengerhajózási társaságot alapít.** Bécsből jelentik: A Bosel bankház nagy tengerhajózási társaságot alapít, amelynek kikötőhelye Trieszt lesz. Egylőre két gőzöst hoznak tizembe tiz-tizertől onna úrtartalommal. Egy-egy gőzös építési költsége 225.000 angol font. Az alapításban külföldi tőke is részt vesz.

**= Eladott aradi ingatlanok.** Csatlós András és neje eladták a Str. Dorobantilor 13. sz. házat 40000 leiert a Victoria Fabrica de mobile Andrei Csatlós si comp cégnek. — Kádas Sándorné és neje eladták a Calea Ardeleanu-i ingatlant 75000 leiert Szűcs Lajos és neinek. — Vinkert Béla és neje eladták a Str. Minervei 12. sz. házat 210000 leiert Damián Silvianak. — Vlagovics József és neje és Kovács András eladták a Str. Nicolaea Bolvas 12. sz. házat 30000 leiert özv. Káposztai Imréné, Káposztai Imre és Káposztai Lászlónak. — Özv. Kusztalik Ferencné eladta a Str. Joan Weitzen 12. sz. házat 190000

leiert Schneider Józsefnék. — Kuhl Mihály és neje eladták a Str. Nurno Pompiliu 34-10. sz. házat 115000 leiert Libus János és neinek. — Fábris János eladta a Calea Saguna 137. sz. házat 180000 leiert Badalk Gyulánénak. — Kriszán Károlyné és tulajdonostársai eladták a Str. Cosbuc 52. sz. házat 300.000 leiert Beldesan János és neinek. — Özv. Altmann Edéné eladta a Str. Teodor Contea 4. sz. házat 240.000 leiert Jancker Péter és neinek. — Özv. Bauer Jánosné eladta a Str. Remus 18. sz. házat 40000 leiert Klavács Andrásnénak. — Megyeri Mihályné eladta a Str. Oltuz 52-79. sz. házat 53000 leiert Vank Gábor és neinek.

mert Czirkál Gyuláné esütörtökön éjjel kiserenvedett. Czirkál Gyuláné lelkivilágát szeptember 12-én egy végzetes tévedés és az azt követő gondatlanság változtatta meg. Szeptember 10-én a kitünő háziaszony születésnapján alkalmával vendégtul látta ismerőseit és nagyszámú tisztelőit és a vendégek virágcsokrokkal kedveskedtek az uriaszonynak. Egy tragikus tévedés következtében egyik fiatalember rozsa-küldeményét tévedésből a szomszédos halottas házba vitték, ahol ráhelyezték a ravatalra és onnan került másnap, az ünnepelthez. A mit sem sejtő uriaszony többször magához ölelte a virágokat. Amikor megtudta, hogy a virág huszonnégy órában át volt egy halottonál oly nagy rosszullét fogta el, hogy ágyban fekvő beteg lett, azóta nem volt étvágya, semmi életkedve, régi betegsége is felújult, míg tegnap buskomor szenvedő életől megváltotta a halál.

**= Aradi valutaárak.** (Október 20.) Francia frank 12,80, svájci frank 38, dollár 216, dinár 2,25, szokol 6, lira 9,50, angol font 970, magyar korona 0,0080, osztrák korona 0,0030,50. — Kifizetések: Budapest külföldi 85, belföldi 138, Bécs 333, Prága 6,30, Zürich 37,80, Milano 9,75, London 970, Páris 12,50, Newyork 212, Belgrád 2,40.

**= Aradi valutaárak.** (Október 20.) Newyork 559,12,50, London 2527,50, Páris 33,50, Milano 25,2750, Prága 16,64, Budapest 0,0306,25, Belgrád 685, Bucuresti 2,60, Varsó 0,0006, Bécs 0,0078,50. — **Zürichi nyitás.** (Október 20.) Newyork 559,50, London 2528, Páris 33,35, Milano 25,2750, Prága 16,64, Budapest 0,03060, Belgrád 6,48, Bucuresti 2,60, Varsó 0,0005,50, Bécs 0,007850. — **Budapesti Devizaközponi lezárása.** (Október 20.) Napoleon 69000, Belgrád 233-247, Berlin 0,0001-0,0002, Bucuresti 94-107 lei 95-108, London 88000-92400 angol font 88500-92900, Milano 880-935, lira 800-945, Newyork 19300-20400, Páris 1180-1246, francia frank 1195-1261, Prága 578-624, Varsó 0,0002,50-415, Bécs 0,002735-29,55, Zürich 3440-3660, svájci frank 3460-3630, Amsterdam 7550-7970.

**= Megnagyobbítják a párkányi pályaudvart.** Prágából táviratozzák: Lapjelentések szerint a csehszlovák kormány tárgyalásokat folytat a magyar kormányval a határellenőrzés egyszerűsítése érdekében és ez alkalommal a köztársaság készségét jelentette ki, hogy a párkányi és a csányi pályaudvarokat a szükséghez képest megnagyobbítja és közösen használható állomási épületeket emel.

### Valutapiac.

**Aradi valutaárak.** (Október 20.) Francia frank 12,80, svájci frank 38, dollár 216, dinár 2,25, szokol 6, lira 9,50, angol font 970, magyar korona 0,0080, osztrák korona 0,0030,50. — Kifizetések: Budapest külföldi 85, belföldi 138, Bécs 333, Prága 6,30, Zürich 37,80, Milano 9,75, London 970, Páris 12,50, Newyork 212, Belgrád 2,40. — **Temesvári valutaárak.** (Október 20.) Newyork 211, dollár 217,

London 938, angol font 960, Páris 12,65, francia frank 12,80, Zürich 37,45, svájci frank 38,20, Milano 9,48, lira 9,75; Belgrád külföldi 2,54, belföldi 2,46, dinár 2,41, Prága 6,22, szokol 6,15, Budapest külföldi 88, belföldi 138, magyar korona 135, Bécs 339, osztrák korona 325.

**Bucuresti tőzsdézárata.** (Október 20.) Kifizetések: Páris 12,50, London 940, Newyork 209, Milano 9,55, Zürich 37,85, Bécs 0,0030,50, Prága 6,22, Budapest 0,00120. — Valuták: Napoleon 800, márka 13, leva 1,90, török lira 1,25, angol font 970, francia frank 12,60, svájci frank 38,50, lira 9,60, drachma 4, dinár 2,20, dollár 215, lengyel márka 0,0004, osztrák korona 0,0031, magyar korona 0,0080, szokol 6,40.

**Zürichi nyitás.** (Október 20.) Newyork 559,12,50, London 2527,50, Páris 33,50, Milano 25,2750, Prága 16,64, Budapest 0,0306,25, Belgrád 685, Bucuresti 2,60, Varsó 0,0006, Bécs 0,0078,50. — **Zürichi zárata.** (Október 20.) Newyork 559,50, London 2528, Páris 33,35, Milano 25,2750, Prága 16,64, Budapest 0,03060, Belgrád 6,48, Bucuresti 2,60, Varsó 0,0005,50, Bécs 0,007850.

**Budapesti Devizaközponi lezárása.** (Október 20.) Napoleon 69000, Belgrád 233-247, Berlin 0,0001-0,0002, Bucuresti 94-107 lei 95-108, London 88000-92400 angol font 88500-92900, Milano 880-935, lira 800-945, Newyork 19300-20400, Páris 1180-1246, francia frank 1195-1261, Prága 578-624, Varsó 0,0002,50-415, Bécs 0,002735-29,55, Zürich 3440-3660, svájci frank 3460-3630, Amsterdam 7550-7970.

### Mozsi.

\* Aradi mozi hírek. Vasárnap került utóljára színre az Apollóban a csodásan szép, szín pompás magyar film, az Ilona. A közönség is nagy elragadtatással fogadta a kitünő magyar tárgyú filmet, amely valóban művészi munka s mesés szövésével, szinszerűségével, megírásiásával és kiállításával valóban kiváló művészi magaslapon áll s minden előadáson zsúfolt nézőtér gyönyörködik a nagy szerű film csodás jeleneteiben. Az Ilona, amely mint ismeretes, egyben már műsoron szerepelt, de akkor annak bemutatása hatósági intézkedés folytán elmaradt, de illetékes helyen sikerült mégis a film színrehozatalát gátló akadályokat elhárítani. A vezető női szerepet Putty Lya játsza. — A Becstelenek című erkölcsdráma az Uránia filmszínház komor, tragikus tónusú film, amely realiztikusan halmozza az élet árnyoldalait, megrázó hatással van a nézőkre, akik elragadtatással nézték az előadóművészek igazán nagy szerű játékát. A szépséges Hollay Kamilla, Tanay Frigyes és Vendrev Ferenc, a magyar színjátszás kiválóságai adják a vezető szerepeket s játékkal valóssággal csodálatba ejtik a publikumot. — Ugyane filmattrakcióval egy időben pompás burleszkbohózat is bemutatásra kerül az Urániában Leff és Coel, mint csavargók. E kettős műsor még vasárnap látható az Urániában.

„A becstelenek” Magyar film! Hollay Kamilla, Vendrev Ferenc, Tanay Frigyes a főszerzőkben. — Ma vasárnap utóljára az Urániban.





**„MATADOR“**

munkás ruhák állandóan raktáron. Orvosi, vegyész, raktár-noki, fűszer, herbély, irodai, soffóri és munkás ruhák kaphatók

**FRATII STERN**

Arad, Str. Metianu (Forray-utca) 2. sz. Elsőrendű anyag és kivitel

Senki se tövessze el Kramer Béla új linoleum üzletét,

Arad, Str. Metianu (Forray-utcában), ahol olcsó linoleumot

12951

**A Balaton jövője.**

(A felfedezett magyar tenger. — Keszthelyen Balaton-muzeumot építenek. — Huszonöt milliós ajándék az új muzeumnak.)

Amióta Trianon kitepte a magyarok lába alól a tengerpartjukat, a gyönyörű magyar tengert, a Balatont kezdik megint felfedezni és komolyan venni. A nászutasok, kik eddig Petrarca, vagy Dante hazáját keresték fel, most meglegszenek Hunfy kedvenc tájaival is s a művészek, kiknek széles e világ volt a hazájuk, oda huzódtak palettájukkal a haragos kék víz partjára és az elvesztett fészkek helyett ott raktak újakat. A Balaton tekintélye szóval megnövekedett s talán ez volt sugalmazója annak, a tervnek, mely Keszthelyen Balaton Muzeum létesítését szorgalmazta.

Az új muzeum — melynek palotáját a keszthelyi parkban már a közel jövőben építeni kezdik, Festetics Tasziló herceg bőkezűségéből már túl van a kezdet nehézségein s a Balatoni Társaságon kívül maga Keszthely város is évi három millió koronával fog hozzájárulni a költségekhez. Természetes, hogy a nagy költségekkel létrehozandó muzeum palota gyűjteményei is rendkívül értékesek lesznek, legbecsesebb része azonban az egész muzeumnak az a gyönyörű gyűjtemény lesz, melyet egy bőkezű magyar ur, Dornay Károly ajándékozott nemzetének.

A Darna-gyűjtemény hozzáértők állítása szerint körülbelül huszonöt millió korona értékű s a római korból származó tárgyaktól elkezdve mindenféle értékes holmi van benne, többek között értékes Kistaludymemléktárgyak is. A muzeum igazgatója Dornay Kálmán lesz.

Illetékes körökben remélik, hogy az új muzeum egyike lesz Magyarországnak nevezetességeinek s valószínűleg csak fokozni fogja a Balaton világi napról-napra jobban előtérbe nyomuló jelentőségét.

Cenzurat:

Dr. ROMUL MAGER

**Nemzeti koptató**

csaknem új és egy komplet 42" kőjárat eladó.

**Hermann Gőzmalom VINGA.** 102

**Figyelem!**

Aradon az Ortulay-palotában levő

„SIMPLON“

fűszer- és esemegé-üzletben állandóan elsőrendű fűszereket, friss ízletes felvágottakat, likőr- és rumkülönlegességeket, kiváló hegyaljai butellias-üvegek pontos kiszolgálás mellett kaphatók. 13347

Feltűnő olcsó téli árjegyzék!

**RENAISSANCE**

divatruház. ARAD, Str. Bratianu 2. ☺ Weitzer János-u, 2. Minorita-palota.

Tisztviselők és alkalmazottak 10% kedvezményben részesülnek.

- 3 mtr. tiszta gyapju szövet női kabátira ... L 830—
- 3 mtr. tiszta gyapju női szövet egy ruhára... L 210—
- 3 mtr. tiszta gyapju szövet egy férfiöltönyre L. 750.—
- Angol doubl szövet ... L. 490—
- legfin. velour kelme L. 380—420
- Kabát bélés mintás L. 65—98.—
- 140 cm. kabát plüss ... L 575.—
- Francia flanel ... L 43.—
- I-a Ruhabársony ... L: 198.—
- Cilinder és sapp bársony L. 290.—
- Antilop bélelt keztyű L. 49—59.—
- Fátyol harisnya Ia ... L. 118.—
- 1 mtr. Juttaszőnyeg ... L. 115.—
- Crep marocain ... L. 250.—

Angol szövetek, vásznak, ruhaselymek.

Kettős könyvelésben perfect urat

két heti egész napi

**munkára keresünk.**

Ajánlatok „Mérlegképes” jellegre Kelet hírlapirodába, Arad. 14041

Női kalapokat 300.— Leiért,

rendelésre bármily színben a legújabb divat szerint készít

**GALLÓ GYÖRGY**

kalapos, Arad, Str. Bratianu 17. (az udvarban). Komény kalapok tisztítását, szegését, férfi és női kalapok tisztítását, festését és alakítását a legújabb divat szerint eszközli. 6039

**Müller Konrad**

saját készítésű 102

**Takarék Tűzhelyek**

nagy raktára

Timisoara, Fröbl-gasse 34.

**Keresünk**

két szobából álló világos iroda helyiséget.

6062

**Lazarovitz ügyökség**

aradi fiókja.

Színházzal szemben.

**Kitűnő karban lévő**

nagyon elegáns faragott

ebédlő és leányszoba

azonnal eladó.

Cim: Aradi Közönség kiadóhivatalában.

Régi fogakat és törött arany fogakat a legmagasabb árban veszek

Fromet Gancz D'Moudjalled vizgazott fogász ARAD, 14115 Bul. Reg. Ferd. 17. József főherceg-u 17.

**En Csillag Anna**

185 cm. hosszú óriási Loreley hajamat az általam feltalált kenőcs és szappan 14 havi használata után kaptam. Ez az egyedüli szer hajhullás ellen és annak növeését előmozdítja, a fejbőrt erősíti. Férfiaknál előmozdítja a teljes, erőteljes szakálnövést



és rövid használat után úgy a haj, mint a szakáll természetes fényű és sűrűsödni kezd és megkímél a legvégsőbb korig idős elött korai megöszüléstől. Egy tégely kenőcs Lei 50.— Egy darab szappan Lei 35.—

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában vagy az ország előzetes bejelentése mellett a romániai fővárosokból: Gracia Kosmetikai Laboratorium ARAD. 13775

Az ideig NAPRAFORGÓLAJ SAJTOLAST megkezdettük. Kivánatra előnyös mintázott árajánlattal szolgálunk. ARADI OLAJIPAR R. T. ARAD. 14131 Telefon: 135. Telegram: Olajipar.

Reexport zsákokat, dió, vagy egyéb termények szállításhoz ajánl Kornis Zsigmond & Márton cég, Arad, Acsev-palota. 6095

**OCCÓ** férfi-, női és gyermek-cipők elsőrendű kivitelben tartós jó anyagból

Czernóczi Testvérek cipőüzletében kaphatók, Arad, Str. Marasesti 7. (Kosuth-u.) 3. 5099 Saját készítésű!

**Butorok** a legjobb kivitelben állandóan raktáron és mérsékelt árk mellett kaphatók: 13779 VICTORIA-butorgyár, ARAD, Strada Ioan Calvin 42. Lera-at: Neuman palota, (Strada Moria.)

Szeplő allen nincsen Semmi más segítség Kaiser-Borax Ehez nem fér kétség. Csaka II-13675

Egy okos fej csak **Dr. OETKER**-féle sütőport, vaniliacukrot, puddingport, dibonát etc. használ. Minden üzletben kapható. Vezérképviselő: Barthmes. Telefon 208-716. 14129

**KALODONT**

**BERSON** GUMMI SAROK ÉS GUMMITALP a legjobb anyagból MINOSEGI MÉRKEZÉS

Angol szövetek gyári lerakata: télikabát raglán ruhaszövetek Székelynél, Arad, Piața A. Iancu Női divatárunkban győ nyörű őszi ujdonságok (Szabadság-tér) 20.

Az orvos tudomány legújabb  
**ANTISIPHILITICUMA**  
 a Tosse-gyár Bismogenolja Bismoluol Richter, Neosalvarsan, Silbersalvarsan, Neisilbersalvarsan, Trepol, Mercure colloidal Electrique Chin, Cyanmercurio salicylate, Gyarsal, Intraeol, Huile grise Vigier, Hydrarg cianat, Solarson.  
 Dr. Földes & Hehs, Arad

## Ujdonság!

Hölgyeim! A b. figyelembe ajánlom a babaképezdei Dr. ALBU professor főle nadrághaskötőt, amely kitűnően bevált Operálás és szülés után, elhőjasodott nők részére nélkülözhetetlen, a régi mider rendszert kiszorítja a forgalomból, kényelmes és egészséges viseletével. Készítője.

4925  
**Horváthné,** Arad, Piața Catedralei (Thököly-tér) 6.

## Csobod János

vizsgáló fogtechnikus

őzv. Morgenstern Gyuláné fogszatiműtermét Arad, Strada Brătianu (Welter János-utca) 15., a főpostával szemben átvette. 4076

## Eladó egy

6 lörös álló kazán rászertelt

## gőzgéppel

fűtőben megtekinthető az 14036

Aradi Olajpar R.-I.-nél

Calea Aurel Vlaicu (Neuman S.-u.) 133-151.

A n. érdemi közönség szives tudomására közöm, hogy a

# "DIANA"

## fürdőt

ujjonnan átalakítva ismét a nagyérdemi közönség rendelkezésére bocsájtom.

Szives pártfogást kér a

629 **Tulajdonos.**

Calle Ferate Române Direcțiunea Regionale Arad.  
 PUBLICATIUNE.

Se aduce la cunostință generale ca în ziua 3. Noemvrie în oare 12 se va ține licitație la Direcțiunea Regionale C. F. R. Arad pentru aprovizionarea lemnelor de foc.

In cantitate de 3000—5000 m<sup>3</sup>  
 Pentru orice informațiuni a se adresa în toate zilele de lucru între orele 12—13 la Direcțiunea Regionale C. F. R. Arad (Serviciul de tracțiune parter, camera 8.) unde se pot lua deslușirile necesare.

Arad, la 15. August. 6028

Director Regional.



## "COLUMBIA"

FEHERNEMUGYAR RESZVENYTARSASAG

### ORADEA-MARE

Sürgönyeim: Columbia.

Arad-ut 23-25. sz.

Gyártmány: az összes férfi és női fehérneműek a legegyszerűbb commerce-árutól a legfinomabb kivitelig.

Radio 3727

5356

## KESKENYVÁGÁNYU VASUTAK teljes felszerelése a

### győri waggongyár

gyártmányainak kizárólagos eladása. 13637

ANGOL-MAGYAN BANK RESZVENYTARSASAG keskenyvágányu vasutoztatály.  
 KÉPVISELETEK: ARAD, GEIRINGER ES BOHM okt. mérnökök Str. Eminescu 5. CLUJ, Erdős Mór, okleveles mérnök.

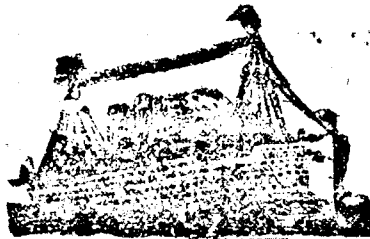
NYOMJELZÉS! TERVEZÉS! ÉPÍTÉS!

ALLANDO ERDELYI LERAKAT,

## Holland Királyi Lloyd

Főképviselet Románia részére: CUNARD LINE S. A. R.

Legkényelmesebb utazás és kitűnő élelmezés minden osztályon. Rendszeres forgalom és összeköttetés Romániával.



Közvetlen forgalom: Amsterdamon át Braziliába, Argentínába, Uruguay és az összes Dél-amerikai állambokba.

### Földművesek kik Braziliába kivándorolnak,

pentos és díjmentes felvilágosítást kapnak, ugyanígy más utazók az összes délamerikai utazási ügyekben. — Díjmentes prospektust kívánatra készséggel küldünk. 1881

### A Holland Királyi Lloyd fiókja:

CUNARD LINE S. A. R. Timisoara, III. Bulv. Carol (Munyadi-u.) 40. Telef. 20-09

No. 158—1923. Com. econ.  
 PUBLICATIUNE DE LICITATIE

Comisiunea economică a orașului cu drept de municipiu Arad ține licitație la 10. Decembrie a. c. oare 4 d. m. în localul D-lui Consilier economic (etaj I. ușa 104.) relativ la vinderea unui teritor de 3 iughere cad. 323 stp. din sectorul Libás.

Pretul exclamării este 25.000 Lei pro iugher cadastral.

Vaditul de 10% după pretul exclamării este a se depune în numărar, ori libelul eliberat de vremea din instituțiile financiare din localitate sau hárții de valoare garantate de stat.

La licitație se poate concura numai cu oferte în scris.

Ofertele în scris închisă în plic și siglată se vor prezenta la începerea licitației și numai atunci se vor lua în considerare dacă oferentul alătură și chitanța de justificare despre depozitia vadin lui și dacă oferentul declară că cunoaște și acceptă condițiile de licitație.

Condițiile de licitație și caietul de sarcine se pot vedea la D-lui Consilier economic înaintea licitației între oarele oficioase.

Licitație se va ține în conformitate cu articolul 72—83. din legea asupra contabilității publice

Arad din sedinta Comisiei economice a orașului cu drept de municipiu ținută la 15. Octomvrie 1923.

Comisia economică.

No. 158—1923. Com. econ.

### ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Arad, thif. város gazdasági széke folyó évi december hó 10-én délután 4 órakor a gazdasági hivatalban (I. em. ajtó 104.) árverést tart a Libás-dűlön levő 3 hold és 323 négyszögöl terület eladására vonatkozólag.

Kikiáltási ár holdanként 25 ezer Let.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy takarékpénztári betétkönyv formájában, vagy az állam által garantált értékpapirban.

Az árverésen csakis írásbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlat lepecsételt, zárt borítékban nyújtandó be és csak akkor fog figyelembe vétetni, ha ahhoz a bánatpénzt igazoló letéti jegy is mellékelve van és ha az ajánlat tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és magára nézve kötelezőleg elfogadja.

Az árverési feltételek az árverés megkezdése előtt a gazdasági hivatalban (I. em. ajtó 104.) megtekinthetők.

Az árverés a számviteli törvény 72—83. §-ai értelmében fog megtartatni.

Arad thif. város gazdasági székeének 1923. október. hó 15. napján tartott üléséből.

Gazdasági széke.

**EGOTL ES**

eipőkrém, kékitő, fém tisztító felülmúlhatatlan minőségben már 1 drb. vételnél is gyári áron kapható: **MERCEDES-nél, ARAD.**

A legelőcsébb bev. sz. lási forrás Nagy Adolfnál,

Arad, Bulev. Regula Ferdinand No. 6

Zománcozott edények, mindennemű konyhaszközök, vízvezeték és bádogos munkák vállalata

**Női sport-kabát, boa,**  
mindenféle **szőrme** érkezett.

**Z. Joanovits Terecz Szűcs**

Arad, Str. Mocioni 14. (Orczy-u. 6.)  
Szőrme munkát olcsón vállal. 6065

## Apró hirdetések

### Üzletek.

HÁROM szobából álló modern irodahelyiség a város központjában november hó 1-én kiadó. Cim Aradi Közöny kiadó-irodájában. 800

BELVÁROSI FÜSZERÜZLET elsőrendű forgalommal eladó. Cim Aradi Közöny kiadóirodájában. 6056

FÉNYES megélhetést biztosító fűszerüzlet, korlátlan italmérés, trafik lakással együtt, más vállalat miatt eladó. Cim Aradi Közöny kiadóirodájában. 6062

CIPESZ műhely eladó. Bővebbet Strada Cercetasilor 5. (Szent Pál-utca 3.) délután 3-6-ig. 6065

STRADA BRATIANU (Weitzer-utcában) nagy üzlet lakással átadó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 13940

BÉRBEADÓ egy jömeneteli fűszerüzlet teljes berendezéssel, kedvező feltételek mellett. Cim Kelet hírlapiroda Arad. 14041

### Oktatás.

ANGOL esti tanfolyam kezdőknek Kath. gimnáziumban november 1-től. Érdeklődni és jelentkezni 8-12-ig igazgató irodában. 6082

NY okleveles román-francia tanárnő keresetlik, ki esetleg a zongora tanítását is vállalná. Cim Arad, Str. Mărășești No. 9. (Kossuth-utca.) 6090

### Ellátás.

KITUNÓ házikoszt kapható Deutschnő, Arad, Strada Cuza Vodă (Thököly Imre-utca) 3. 13847

### Különféle.

KERÉKPÁROKAT, varrógépeket, gramofont, legjobban javít Schwarz műszerész Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-utca) 3. 13641

FRANCIA női szalon alakításához finanszírozó társat keres. Cim. Aradi Közöny kiadóirodájában. 6043

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró-és szabásati tanfolyam Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) udvari feljárat, II. em. 6045

FÜTÉRI üzletemhez pénzes társat keresek. Cim Aradi Közöny kiadóirodájában. 6077

RITTINGER Lajos ptos igazolványát elvesztette. Megtalálót kéri a timisoarai (temesvári) rendőrségnél leadni. 104

**La Renommée des Flandres**

valódi

**pótkávé** érkezett

**Dumitru N. Anastasiu**

céghez.

Arad, Bul. Reg. Ferdinand I. No. 25

Minden háziasszony ma csak valódi belga pótkávét használ a Frank-kávé és egyéb utánzatok helyett. 14042

## Figyelem.

Ünneles bérház a város központján 5 szobás elfoglalható lakással. — Magánház 4 szobás, fürdőszobás, elfoglalható lakással, parkírozott udvarral. — Magánház 5 szobás lakással 270 ezer leiert. — Kisebb-nagyobb bér- és magánházak elfoglalható 3-6 szobás lakásokkal. — Szőlők a hegyalján kőnával, felszereléssel. — Műmalmok, gőzmalmok, vendéglők eladók. H A Á S Z-IRODA Arad, Str. Románul 5. (Zrinyi-utca.) 13543

**Megnyilt Jancovici György** legolcsóbb nő- és férfi- divat és rövidíró-üzlete, Arad, Str. Eminescu 4. (Deák Ferenc-utca.) 6087

Arany-, ezüst be-  
váltása, legmaga-  
sabb áron **Reiner Józsefnél** ARAD, a Lutheránus templom mellett.

## Rheumát, köszvényt

biztos sikerrel gyógyít:

## a SIMAY-féle vizgyógyintézet

szénsavas- és kénes fürdője.

**NYITVA:** férfiaknak reggel 7-től d. u. 12-ig  
nőknek délután 2-től 6 óráig. 6088

**Két németbirodalmi gyár, kik évtizedek óta elsőrendű varrógépeket és tejszeparátorokat állítanak elő, szándékukban van gyártmányaik**

**egyedárusítását Nagyromániában rayononként**

átadni. Pályázók — lehetőleg a szakmából — kéretnek küldjék német nyelvű kimérítő ajánlatukat „Z. B. 747.” jelleg alatt: Societatea Generala de Publicitate Carol Schulder & J. Berger Bucurest, Str. Karageorgevici 9. alá. 6076

**Eladó házak.** Strada Moise Nikoara

Petőfi-utcában bérház 400 ezer, Caiea Radnei uton egy magánház, üzlettel, lakással 300 ezer lei. — Egy bérház lakással modern új ház 240 ezer lei. Str. Cogalniceanu (Mikos Kelemen-u.) 5-szobás magánház 345000 lei. Str. Veicciu (Lipót-u.) árérteleppel bíró 4 szobás magánház és több kisebb nagyobb magán és bérházak, szőlők, birtokok, erdők eladók. 13643

Megtudható „ARGUS”-nál ARAD, Strada Eminescu No. 1. (Deák Ferenc-u.) I.

# ANGOL SZÖVETEK

kiváló minőségek és könnyebb minőségek rendkívül leszállított árban. — Az őszi és téli idényre

egy nagy szállítmány érkezett meg

## LONDONBÓL

## COVERCOAT, DOUBLE, FACE, KABATOK

és másféle ruhaszövetek: fekete, tengerkék és fantaisie színben, legfinomabb minőségben új mintákkal és a legmodernebb kivitelben.

Különösen felhívjuk a kiválóbb árúkedvelők figyelmét kereskedelmileg bejegyzett, szabadalmazott

# „F I N T E X”

cégjegyünkre, mely a szövet szélére (bordure) van rávarrva, mely ez ideig felülmúlhatatlan eleganciájú, tartósságú és finomságú s a melynek egyetlen és egyedüli tulajdonosa vagyunk az egész világon

## PENDLE & RIVETT

LTD. LONDON.

Fiókok: Páris, Milano, Madrid, Cairo, Maroco, Capstadt, Melburn, Peking, Rio de Janeiro.

Romániában egyetlen képviselő

## HENRY ROBERT KENT

Nagy-Britannia, alattaálója.

Központ: București, Str. Academiei 45. sz.

Fiók: GALATI Str. Domneasca 13. sz. 5865

No. 157—1923. Com. econ.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE

Comisiune economică a orasului cu drept de municipiu Arad, tine licitatie mánuendă la 28. Decembrie 1923. oare 10 a. m. in localul D-lui Consilier economic (etaj I. usa 104.) relativ la procurarea unei pompe auto-motor de benzina de 40 HP. cu 10-12 sezutori si capacitatea de 1000-1500. lit.

Vadiul de 10% dadă prețul este a se depune in numerar ori libelul eliberat de vre una din institutiunile financiare din localitate sau hartii de valoare garantate de Stat.

La licitatie se poate concura numai cu oferte in scris.

Ofertele in scris inchisă in plic si sigilate se vor prezenta la inceperea licitatiei si numai atunci se vor lua in considerare dacă oferentul alătură si ctitanta de justificare despre de pozitia vadiului si dacă declară că cunoastă si acceptă conditiunile de licitatie.

Adjudicatiunea se va tine de către Consiliul comunal in ziua de 29. Decembrie 1923. oarele 12 a. m. in sala mică de sedinta a primariei.

Conditiounile de licitatie si caie tul de sarcine se pot vedea la D-l Consilier economic inaintea licitatiei, intre oarele oficioase.

Licitatie se va tine in conformitate cu §. 72—83. din Legea asupra contabilitatii publice.

Arad din sedinta comisiei economice a orasului cu drept de municipiu tinută la 15. Octomvrie 1923.

Comisiunea economică.

No. 157—1923. Com. econ.

ARLEJTESI HIRDETMEŃY.

Arad thij. város gazdasági széke folyó évi december hó 28-án délkött 10 órakor a gazdasági hivatalban (I. em. ajtó 104.) árlejtést tart 1 darab automobil benzin motoros fecskendő 40 HP. 10-12 férhellyel és 1000-1500 literes szivattyu beszerzésére.

Bánatpénzüil leteendő az ajánlati összeg 10%-a készpénzben, vagy takarékpénztári betétkönyv formájában, vagy az állam által garantált értékpapirban.

Az árlejtésen csakis írásbéli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbéli ajánlat lepecsételt zárt borítékban nyujtandó be és csak akkor fog figyelembe vétetni, ha ahhoz a bánatpénzüigazolási leteti jegy is mellékelve van és ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és magára nézve kötelezőleg elfogadja.

A beérkezett ajánlatok felett a városi tanács folyó évi december hó 29-én a városi háza I. emeletén levő kis tanácssteremben délkött 12 órakor fog dönteni.

Az árlejtési feltételek az árlejtés megkezdése előtt a gazdasági hivatalban (I. em. ajtó 104.) megtekinthetők.

Az árlejtés a számviteli törvény 72—83. §-a értelmében fog megtartatni.

Arad thij. város gazdasági székének 1923. október 15-én tartott üléséből.

Gazdasági szék.

# Téli felöltő ujdonságok legolcsóbban PLESZ ruhaárúházában Arad, szerezhetők be

## Apró hirdetések.

### Levelezés.

**VIGKEDÉLYŰ FIATAL EMBER VAGYOK.** vágyam volna egy ugyancsak vigkedélyű fiatal hölgyvel megismerkedni, akivel szabad óráimat kellemesen eltöltöttném. Levelet „Bizva bizál” jellegre kérek Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 6092

### Értékpapírok.

**MODERN** parkírozásokat vállal Pricha kertész Arad IV., Str. Cornel Lencuța 2. 5837

**FIATAL** fűszeresség, ki ital szakmában is jártas, azonnali felvételt. Csak személyes jelentkezések vétetnek figyelembe. Román nyelvtudás feltétlen szükséges. Alkalmazás esetén költséget megtérítom. — Ugyanott egy jóerkölcsű fiú tanulónak felvételt. Fuchs, Gurahont. 6096

**ROMÁN, magyar, német nyelvet** szóban és írásban bíró 34 éves nőlen fiatalember levelezésben jártas. 14 évi irodalmi gyakorlattal megfelelő alkalmazást keres lehetőséggel nagyobb kereskedelmi vállalatnál. Megkeresések „Megbízható” jellegre alatt Kelet hírlapirodába Arad kérek. 14020

**JÓ TENORISTA és karvezető,** 15 évig volt állami tisztviselő, keres banknál, vagy vállalatnál jól dotált elhelyezést. Ajánlatokat „Tenorista” jellegű Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja. 6025

**PERFEKT Közönség felvételt** Klein Arad Str. Seminarului (Sina-utca) 1a) 14040

**MAGYAR és német nyelvtudásu,** könyvelésben jártas, hosszabb irodalmi gyakorlattal bíró hivatalnokot, vagy ugyanilyen nőlen fiatalembert keres nagykereskedő cég. Címmelet ellátott írásbeli ajánlatokat „Import” jellegűre a Kelet hírlapirodába Arad kérek. 14040

**SEGÉD felvételt** textil nagykereskedésbe. Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6075

**SZOLID, HÁZIAS** leány kiszolgálónak felvételt Wild-cukrászdában Arad. 6064

**NÉMETŰL,** románul és magyarul beszélő nős férfi szolgának ajánlik. Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6061

**VARRÓNÓ** Budapestről, elsőrendű angol-francia, előkelő házakhoz ajánlik László Rózsi Arad, Piata Gen. Bernat (Hal-tér) 6. I. em. 6063

**HÁZMESTERT** keresek, kertészethez értőt. Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6053

**FÉNYKÉPESZ** elsőrangú operateur, ki a negatív és positivretouche-ban teljesen jártas, O-Románia egyik legnagyobb városában azonnal jó álláshoz juthat. Ajánlatok küldendők Robert Türkel céghez Arad, Bohus-palota. 6054

**URINÓ** háztartásban kiválóan jártas, házvezetőnőnek ajánlik. Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6041

**FIATAL** urileány nevelőnőnek ajánlik. 4-5 éves gyermekek mellé vidékre is. Megkereséseket „Gyermekszerező” jellegűre Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 6040

**GYMNÁZIUMI** érettségivel bíró számvevőségi dolgokban jártas fiatalember irodalmi állást keres. Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6042

**KERESTETIK** gyakorlott masszírozót. Vándor, Arad Strada Goia 3. (Szent István-utca 10.) 13347

**ÜGYES** elrusító, ki a román, magyar és német nyelvet bírja, jó fizetéssel felvételt írték üzletbe. Ajánlatokat Kelet hírlapirodába Arad, kérek leadni. 14041

**HÁZMESTERPÁR** (gyermektelen) kerestetik azonnali belépésre. Cím Savoy-nál Arad, Bulev. Carol I. (Erzsébet-körút) 32. 13798

**ÜGYES** varróleányt felveszek Z. Joannot Teréz szűcs Arad, Str. Mocioni 14. (Orczy-utca 6.) 6086

**PERFEKT** román-német levelező délutáni foglalkozást keres. Megkereséseket „Levelező” jellegűre Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 6088

### Lakás.

**ARADON** a belvárosban 3 szobás modern lakás felépési díjjal kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6049

**EGY** szoba butorral átadó. Str. Popa Ioan Russu (Lujza-utca) 1. 6060

### Vétel és eladás.

**NE VÁSÁROLJON** férfi és női téli ruha, kabát, kosztüm kelméket, míg meg nem tekintette Vándor kirakatait Arad, Str. Metlanu (Forray-utca). Meggyőződhet olcsó árairól. 5809

**NŐI ÉS FÉRFI** fehérneműt, asztal és ágyneműt, antik butorokat, porcellánokat, szőnyegeket, függönyöket, ezüst tárgyakat, stb. bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (volt Batthyány-utca 23.) I. em. jobb. 1009

**FÉRFI UTAZÓBUNDA,** szőrme kabátok, háló és ebédli berendezés, butorok, garderob szekrény, briliáns gyűrű, ágycitric, sztor, utazó táskák, antik etazser, vaddisznóbőr szőnyeg, díszes tárgyak, télikabátok, kézimunkák, zsebkendők, 3 méter fekete szövét, fehérneműk, stb. eladó. Strada Consistorului 12. (volt Batthyány-utca 23.) I. em. jobbra. 1000

**KÜLÖNBÖZŐ** magyasságu diszteritók kaphatók Arad, Str. Cloșca (Szent László-utca) 7. földszint balra. 14042

**PHÖNIX-PÁLMA** kétméter magas, gyönyörű levélzettel eladó. Arad, Strada Brătianu (Weitzer-utca) 10. szám. emeleten. Megtekinthető 11-1 óráig. 13347

**ÚJ** gyermekkosci, nikkeltkosci, fedélkészítést, festést, gumvizást vállalok Arad, Str. Simeon Balint (Dessewffy-utca) 19. 6091

**CIROKKOT** veszek minden mennyiségben és legmagasabb árt fizetek. Grósz seprűgyár Arad, Str. Nicolae Grigorescu (Munkácsy Mihály-utca) 4-5. 6094

**ELADÓ** két ablakra való moire függöny, vászon függönyök, rézkarnis, szőnyeg, ebédli divány, Arad, Bulev. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 21. I. emelet balra. 6098

**SIRKOSZORUK,** alkalmi virághőtszet Pricha kertészeten Arad IV., Str. Cornel Lencuța 52. 5838

**TELJESEN** jókarban levő vendéglői berendezés, billiárd asztal eladó. Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6011

**VESZÉK** könyveket magas árban. Ajánlom 110.000 kötetes kölcsönkönyvtáromat. Krausz Paulina, színház-épület. 5426

**KÉZIMUNKÁHOZ** legjobb elrajzolásokat Ernest kézimunka üzletében Aradon, színház mögött készíthetők. 5088

**VESZÉK** könyvtárakat hangjegyeket, helyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb árakon. Kerpel István könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 285. 13629

### Téli szükségleti Tűzfáját

egy vagy több példányban azonnali szállításra, mint ölenként a telepről csak:

**„LENNARUL” Herman și Comp. cég**

szerezheti be. ARAD, Calea Saguna (Variassy Lajos utca) 70.

6073

**MŰTÁRGYAKAT,** porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnaszőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Arad, Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11895

**HAJAT** vesz, megfakult hajmunkák festését vállalja Fischer modern hajmunka vállalata Arad, Str. Mărășesti (Kossuth-utca) 58. 5710

**TÁRSZEKERET,** egylovonásut megvételekre keresek. Cím Savoy-nál Arad, Bul. Carol I. (Erzsébet-körút) 32. 13798

**LISZTÜZLET-BERENDEZÉST** megvételekre keresek. Cím Savoy-nál Arad, Bul. Carol I. (Erzsébet-körút) 32. 13798

**VASTRAVERZÉK** 5,30x0,25 méretben, tölgyfagerendák, átlék, ablakok, fűszerállvány, liszteládák eladók. Cím Savoy-nál Arad, Bulev. Carol I. (Erzsébet-körút) 32. 13798

**EBÉDLŐSZMIRNA** 3/4-4/4 nagyságban olcsón eladó. Savoy Arad, Bulev. Carol I. (Erzsébet-körút) 32. 13798

**FŰRÉSZGÉP** 15.000 leifért eladó. Herczeg fetelep Str. Mărășesti 8. 6084

**KÜLÖNLEGES** izlésnek megfelelő intáza betétes mahagoni hálószoza eladó. Arad, Strada Cantacuzino (Határ-utca) 16-36. 6081

**A NAQY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL** sürgösen keresünk antik butorokat, perzsa szőnyegeket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcellán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kltuzunk. Szépművészeti Szalon Arad, Ortutay-palota. 13573

**KLASSZIKUS** Regénytárt, Jókai összes műveit, Lexikont vásárol Knieszer papírkereskedő Arad, Strada Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 13565

**BUTOR RAKTÁROMBAN** ebédli, háló szobák, valamint kárpitos árúk olcsó áron kaphatók. Wiegenfeld Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) 13585

**NYERSBORKÖVET** veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad Str. Grigorie Alerandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 13631

**IRÓGÉPEK,** kellekek raktára, szakszere javító műhely. Szegő, Arad, Piata Lather 3. Telefon 111. 13731

**BAJADER** vehur, nikkelt Poschnál, Arad. 6067

**HÁLÓSZOZA** berendezés olcsón eladó. Cím Wallinger hirdetőjében Arad, Str. Unrei. 13347

**VASKÁLYHA,** egy nagy malácsi és egy nagy virág állvány eladó. Arad, Strada Dragos Vodă (Szekeres-utca) 4b) 6089

**HUSIPARI GÉPEK,** Kutter, Wolf, Quetsch, keverő, töltő. Legjobb gyártmány. Készleten Kovács Soma és Társánál, Aradon. 6071

**SZABÓ GÉP** eladó Arad, Strada Russu Strianu 8. (Anlich Lajos-utca 5.) 6051

**WAGNER-féle szikviz gyártógép** szörp-szivó krahert töltővel azonnal eladó. Szodagyár Sibis. 6050

**FÉRFI GYAPIJUSZÖVET** 230 leifért Poschnál, Arad. 6068

**MOTORFŰRÉS,** benzimotorok, malomszerek, műszaki árúk előnyösen Kovács Soma és Társánál, Arad. 6070

**SZÉP, VALÓDI** perzsa szőnyegeket eladók Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6037

**ELEGÁNS,** új, férfi kék öltöny eladó. Arad, Strada Tribunal Axente No. 31. (Damjanich-utca 18.) 13347

**ELADÓ** egy 11 méter hosszú, fiókos fűszerállvány. Bővebbet Arad, Piata Avram Iancu 5-6. 13964

**MALOMKÖVEK,** eredeti francia és hazai, szítaselyem, gépolaj, szilak, malomszerek, cséplőüzemi cikkek Kovács Soma és Társánál, Arad. 6072

**PRIMA HÁLÓSZOZA BUTOR** gazdagon faragott, diófából, tükrök, festmények, eladók. Szivességből Gilly-házban Chisneun (Kisicón.) 6058

**NŐI kabát** gyapjúkeltme 140 cm. széles 230 leifért Poschnál, Arad. 6069

**ALIG HASZNÁLT** szmoking és női téli kabát eladó, Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6057

**ÉPÍTÉSI** törmelék ingyen elhordható Calea Radnei 35. 6055

**HASZNÁLT ÓLOM** megvételre kerestek. Bővebbet a kiadóban. 6057

### Ingyen.

**KERESÉK** megvételre bérházakat, magánházakat, földbirtokokat. Komoly vétőim vannak. Haasz-iroda Arad, Strada Románului 5. (Zrinyi-utca.) 13548

**ARAD, CALEA 6. VÁNATORI** (Kürtösi-ut) 114. számú ház jóforgalmu vendéglővel eladó. 5993

**AZONNAL** bérbeadó elutazás miatt egy teljesen új ház 3 lakrészrel, teljes és új berendezésű kávéházhelyiséggel, nagy pincével és egyéb mellékkelhelyiségekkel. Értekezés a tulajdonosnál „Casa Nationala” kávéház, Vinga. 6026

**STR. MOCIONI 31. (Orczy-utca 17.)** számú ház mögötti 10 lakásos ház eladó. 6059

**SZÓLÓ** 3/4 kat. hold, kolnával, teljes felszereléssel Barackán eladó. Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6044

**TELJESEN** új, gyönyörű magánház belvárosban, háromszoba, fürdőszoba, azonnal átvehető lakással. 340.000 leifért eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 13940

**KIADÓ** kettő kétszobás, kertes magánház és több egy és kettő szobás lakás. — ELADÓ több magán- és bérház elfoglalható lakásokkal. Boross-ügynökségnél, Strada Consistorului No. 9-31. (volt Batthyány-utca.) 6070

**TELEK,** circa 500 □-öt eladó. Arad, Str. Muciu Scevola 22. szám, gázgyárral szemben. — Ugyanott két darab használt ajtó is eladó. 6079

**ARAD, Str. Dimitrie Bolinteanu No. 4** (Arany János-utca 1.) számú ház elfoglalható 3 szobás lakással eladó. 6083

**Apró hirdetések** folytatása a 11-ik oldalon.

**Hálószoza és Salonsillárok érkeztek. EISER & Co. ARAD, Strada Brătianu Villanyfőzők és vasalók nagyválasztékban. Minorita palota**